

การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต 2

นันทนา มุลวันดี

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2556

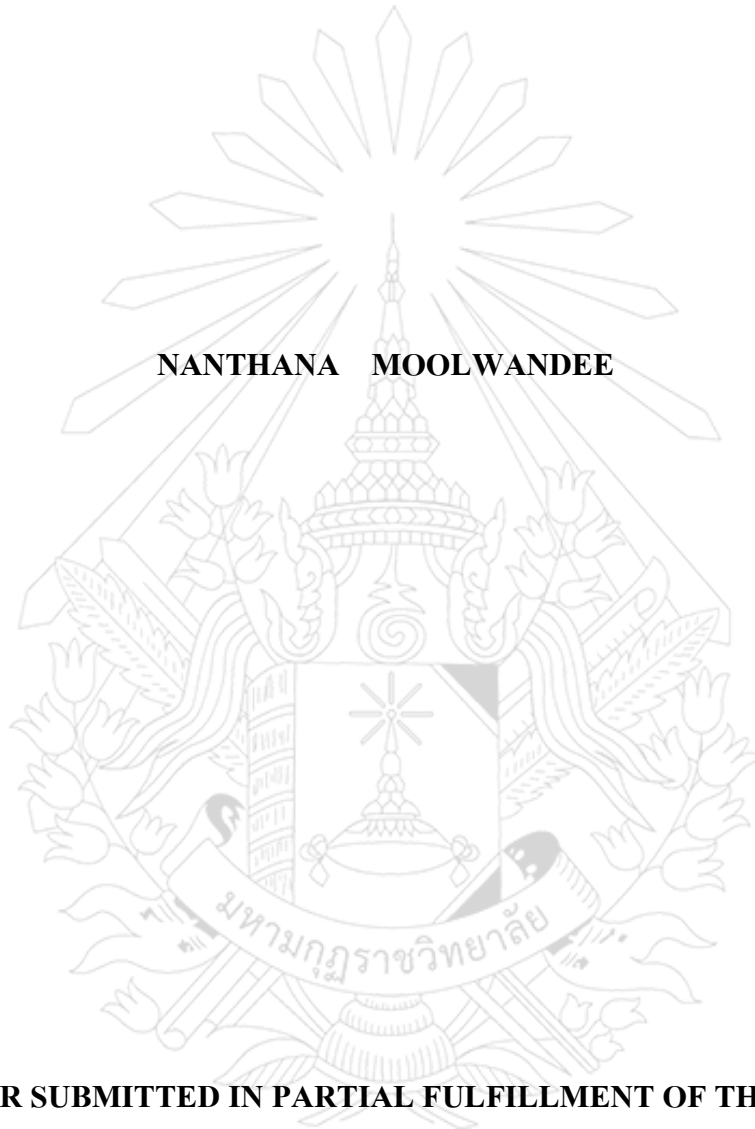
การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต 2

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2556

**THE STUDY OF OPERATING THE ADVISING AND HELPING STUDENTS
SYSTEM IN BASIC EDUCATION INSTITUTES UNDER
NAKHONRATCHASIMA PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 2**

NANTHANA MOOLWANDEE

**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
DEPARTMENT OF EDUCATIONAL ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E.2556 (2013)**

หัวข้อสารนิพนธ์ : การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

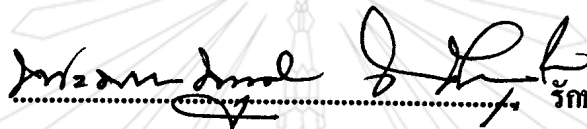
ชื่อนักศึกษา : นันทนา มุลวันดี

สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ สารรัตนะ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ดร.กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

..... รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระมหากษัตริย์ วัฒนาฯ (มศ.ดร.))

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์ (ดร.))

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ สารรัตนะ)

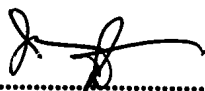
..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ดร.กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์)

..... กรรมการ

(ดร.สัมฤทธิ์ กางเพ็ง)

..... กรรมการ

(ดร.พรสมบัติ ศรีไธย)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : The Study of Operating the Advising and Helping Students System
in Basic Education Institutes under Nakhonratchasima Primary
Educational Service Area Office 2

Student's Name : Nanthana Moolwandee

Department : Educational Administration

Advisor : Assoc.Prof.Dr. Wirot Sanrattana

Co-Advisor : Dr.Kittkhan Patipan

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P.S. Nanavuddho
..... Acting Dean of Graduate School
(Phramaha Boonsri Nanavuddho (Asst.Prof.Dr.))

Thematic Committee

P. Khann
..... Chairman
(Phrakhrupaladdhammacariyawatdh (Dr.))

Wirot Sanrattana
..... Advisor
(Assoc.Prof.Dr. Wirot Sanrattana)

M
..... Co-Advisor
(Dr.Kittkhan Patipan)

S. Kangpheng
..... Member
(Dr.Samrit Kangpheng)

Ponsombut Srisai
..... Member
(Dr. Ponsombut Srisai)

หัวข้อสารนิพนธ์	: การศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2
ชื่อนักศึกษา	: นันทนา มุลวันดี
สาขาวิชา	: การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	: รศ.ดร.วิโรจน์ สารรัตนะ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ดร. กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์
ปีการศึกษา	: 2556

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 ใน 5 ด้าน คือด้านความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ และเปรียบเทียบระดับการศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน 5 ด้านนั้นจำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำนวน 319 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ท ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 มีระดับการศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนในแต่ละด้านจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ด้านความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและด้านการคัดกรองนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และระดับ 0.05 และเมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่าสถานศึกษามีระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรอง และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาคือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสถานศึกษาขนาดเล็กมีระดับการดำเนินงานมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่

Thematic Title : **The Study of Operating the Advising and Helping Students System in Basic Education Institutes under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 2**

Student's Name : **Nanthana Moolwandee**

Department : **Educational Administration**

Advisor : **Assoc.Prof.Dr.Wirot Sanrattana**

Co-Advisor : **Dr. Kittkhan Patipan**

Academic Year : **B.E. 2556 (2013)**

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper were to study the level of operating the advising and helping students system in basic education institutes under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 2 in 5 aspects namely knowing students individually, screening students, supporting students, protecting and solving problems, and transferring and to compare the level of operating classified by status and sizes of schools. The data were collected from administrators and teachers altogether 319 using a 5-Likert scale questionnaire with reliability value at 0.92. The statistics used in this research were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

The results of the research were as follows:

The level of operating the advising and helping students system in basic education institutes under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 2 was moderate in every aspect, the comparison on the level of operation classified by personnel status expressed that the difference was statistically significant at 0.01 in the aspect of knowing students individually and at 0.05 in the aspect of screening students, and the comparison on the level of operation classified by sizes of school expressed that the difference was statistically significant at 0.01 in the aspect of knowing students individually, screening students and protecting and solving problems; small size of schools had the level of operation higher than medium and large size of schools.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ เพราะได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากหลายฝ่าย ผู้วิจัย
จึง ขอขอบคุณสถาบัน องค์กร และบุคคลที่ได้ให้ความช่วยเหลือดังต่อไปนี้

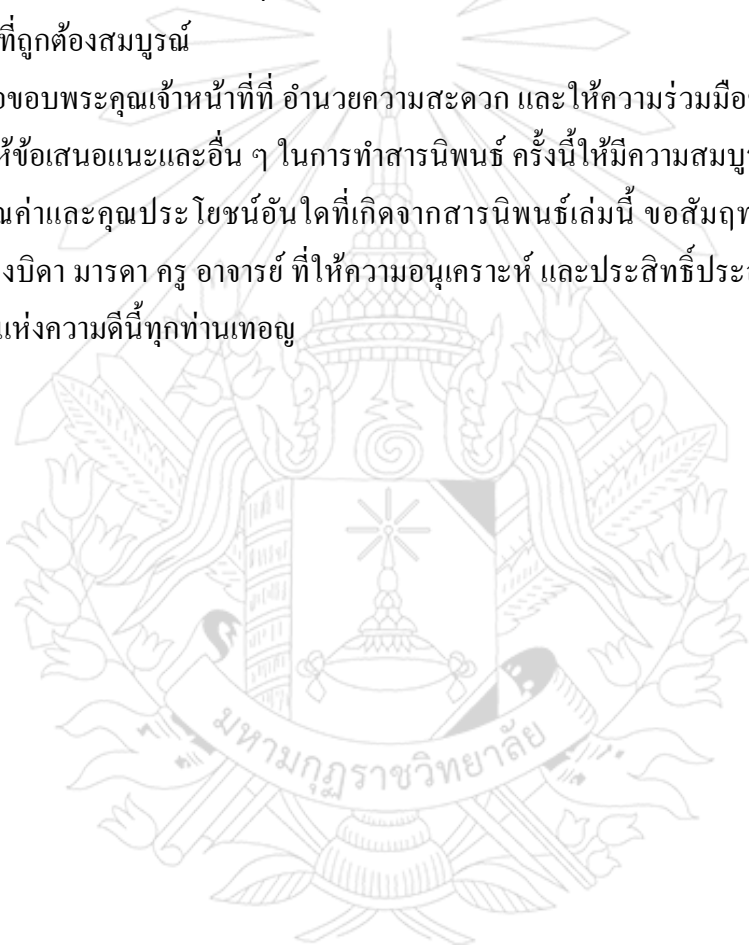
ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน และคณาจารย์ทุกท่าน
ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แนะแนวทางการเขียนสารนิพนธ์แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณท่าน รศ.ดร.วิโรจน์ สารรัตนะ อาจารย์ที่ปรึกษาและดร.กิตติกาญจน์
ปฎิพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำแนะนำ สละเวลาตรวจแก้ข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้ได้
สารนิพนธ์ที่ถูกต้องสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ที่ อำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมือช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยดี
ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะและอื่น ๆ ในการทำสารนิพนธ์ ครั้งนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

คุณค่าและคุณประโยชน์อันใดที่เกิดจากสารนิพนธ์เล่มนี้ ขอสัมฤทธิ์ผลนั้นเป็นสิ่งบูชา
พระคุณของบิดา มารดา ครู อาจารย์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ และประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ของ
ได้รับส่วนแห่งความดีนี้ทุกท่านเทอญ

นันทนา มุลวันดี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	8
2.2 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	11
2.3 บทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	28
2.4 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา	30
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
2.6 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	40

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	42
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	42
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	44
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	46
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	47
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
4.2 ผลการวิเคราะห์สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	49
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	70
5.1 สรุปผลการวิจัย	70
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	75
5.3 ข้อเสนอแนะ	87
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก	96
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	97
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	106
ภาคผนวก ค หนังสือขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ	108
ภาคผนวก ง แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม	112
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	117
ภาคผนวก ฉ คำสัมประสิทธิ์แอลฟา	119
ประวัติผู้วิจัย	123

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 43
ตารางที่ 3.2	แสดงค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยรวมทั้งฉบับและรายด้าน 45
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม 49
ตารางที่ 4.2	ผลการวิเคราะห์ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยรวมและรายข้อ 51
ตารางที่ 4.3	ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม 52
ตารางที่ 4.4	ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลจำแนกตามขนาดของโรงเรียน 53
ตารางที่ 4.5	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นรายคู่จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) 54
ตารางที่ 4.6	ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ด้านการคัดกรองนักเรียน 55
ตารางที่ 4.7	ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ 56

ตารางที่ 4.8	ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ด้านการคัดกรองจำแนกตามขนาดของโรงเรียน	57
ตารางที่ 4.9	ผลการทดสอบรายคู่เพื่อเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการคัดกรองเป็นรายคู่จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe')	58
ตารางที่ 4.10	ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ด้านการส่งเสริมนักเรียน	59
ตารางที่ 4.11	ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ด้านการส่งเสริมนักเรียนจำแนกตามสถานภาพ	60
ตารางที่ 4.12	ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน	61
ตารางที่ 4.13	ผลการวิเคราะห์ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2	63
ตารางที่ 4.14	ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ	64
ตารางที่ 4.15	ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ที่มีขนาดโรงเรียนต่าง กัน	65
ตารางที่ 4.16	ผลการทดสอบรายคู่เพื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเป็นราย คู่จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยวิธีการของเชฟเฟ่	66

- ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งต่อของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 67
- ตารางที่ 4.18 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนด้านการส่งต่อของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ 68
- ตารางที่ 4.19 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนด้านการส่งต่อ ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน กัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน 69

สารบัญแผนภาพ

หน้า

แผนภาพที่ 2.1	กระบวนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหา นักเรียนของอาจารย์แนะแนว ฝ่ายปกครอง	25
แผนภาพที่ 2.2	แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	41

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสภาพสังคมไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจึงทำให้เกิดปัญหามากมาย ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมซึ่งมีผลกระทบต่อครอบครัวที่ต้องดิ้นรนต่อสู้กับชีวิตประจำวันมากขึ้นทำให้สถาบันครอบครัวต้องมีความห่างเหินกันการดูแลการพึ่งพาอาศัยกันน้อยลงและเกิดแรงกดดันบีบบังคับต่างๆส่งผลกระทบต่อทางจิตใจจึงเป็นเหตุของปัญหาการหย่าร้างซึ่งเป็นปัญหาที่จะทำให้เกิดกระทบกระเทือนต่อสภาวะจิตใจของสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่มาจากครอบครัวที่หย่าร้างจะมีสภาพป่วยทางจิตใจเช่นขาดความมั่นคงทางอารมณ์ขาดความรักความอบอุ่นมีปมด้อยขาดความเข้าใจตนเองปัญหาต่างๆในทางสังคมโดยเฉพาะปัญหาเด็กและเยาวชนพบว่าเด็กจำนวนไม่น้อยมีปัญหาด้านครอบครัวขาดการเลี้ยงดูถูกทอดทิ้งขาดโอกาสที่จะได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านสติปัญญาอารมณ์และจิตใจอย่างเหมาะสมเป็นเหตุให้เกิดปัญหาการปรับตัวและการดำเนินชีวิตอย่างปกติสุขเด็กจำนวนหนึ่งมีปัญหาด้านพฤติกรรมมีความเครียดความขัดแย้งและหันไปใช้สารเสพติด โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์และทำให้เกิดการติดยาการมั่วสุมการกระทำความผิดตามมา¹การพัฒนาเด็กทุกคนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกายจิตใจสติปัญญาความสามารถมีคุณธรรมจริยธรรมและมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้นนอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้วการป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับนักเรียนที่เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาเนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสารเทคโนโลยีต่างๆซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกแล้วในเชิงลบก็มีปรากฏเช่นกันเป็นต้นว่าปัญหาเศรษฐกิจปัญหาการระบาดของสารเสพติดปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่างๆก็เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้องดังนั้นภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนาเด็กทุกคนให้เติบโตตามความ

¹กรมสุขภาพจิต, การศึกษาปัญหาและความต้องการการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: กรมสุขภาพจิตกระทรวงสาธารณสุข, 2546), หน้า 26.

มุ่งหวังนั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 กำหนดให้ว่าบุคคลย่อมมี

สิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่ต้องเก็บค่าเล่าเรียน²พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3)พ.ศ. 2555ได้กำหนดความมุ่งหมายของการศึกษาในมาตรา 6 ไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข”³

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกำหนดมาตรการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพนักเรียนเน้นกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาป้องกันแก้ไขปัญหาและคุ้มครองสิทธิเด็กโดยให้สถานศึกษาดำเนินการตามแนวทางเพราะสภาพสังคมปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจการเมืองวัฒนธรรมและความเจริญของเทคโนโลยีต่างๆส่งผลกระทบต่อการศึกษาในด้านสังคมปัจจุบันจึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องหาแนวทางนำเทคนิควิธีการต่างๆมาพัฒนาครูเพื่อที่จะสามารถดำเนินการในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด 5อำเภอได้แก่อำเภอจักราช อำเภอหนองบุญมาก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอโชคชัย และอำเภอห้วยแถลงมีโรงเรียนในสังกัดจำนวน187 โรงเรียนจำนวนนักเรียน37,499 คนจำนวนบุคลากร 1,877คนสภาพโดยทั่วไปของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2โดยภาพรวมจะอยู่ในชนบทมีสภาพปัญหาในการจัดการศึกษาค่อนข้างยาก นักเรียนส่วนใหญ่มีฐานะยากจนถึงปานกลางปัญหาด้านยาเสพติดในบางพื้นที่อันส่งผลกระทบต่อ การจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 2จึงได้นำนโยบายของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาใช้ กับโรงเรียนในสังกัดอย่างจริงจังเพื่อคอยเฝ้าระวังดูแลและคอยให้การช่วยเหลือนักเรียนที่กำลังจะ เกิดปัญหาและมีปัญหาการติดตามพฤติกรรมของนักเรียนที่มีปัญหาและหาแนวทางป้องกันไม่ให้ เกิดปัญหาส่งผลให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ผู้รู้ผู้มีความเป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพ

²พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และ แก้ไขเพิ่มเติมพ.ศ. 2553 (ฉบับที่3), (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สภาลาดพร้าว, 2553), หน้า 3.

³ธีระ รุญเจริญ, ผู้รู้ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ, (กรุงเทพมหานคร : ขาวฟ้า, 2548), หน้า 33.

ทั้งด้านร่างกายจิตใจสติปัญญาความสามารถมีคุณธรรมทั้งด้านร่างกายและจิตใจสติปัญญาความสามารถมีคุณธรรมจริยธรรมและมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามสังคมมุ่งหวังไว้ซึ่งเป็นภารกิจที่โรงเรียนในสังกัดจะต้องจัดการศึกษาให้กับนักเรียน

ดังนั้นสถานศึกษาจึงเป็นองค์กรหลักที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างเยาวชนให้เป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมและประเทศชาติจึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคน โดยเฉพาะบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินงานเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและความเมตตาที่มีต่อศิษย์และความภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เจริญเติบโตองงามเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไปและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นศึกษาค้นคว้าแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัด

ผู้วิจัยได้ศึกษาการติดตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นเรื่องที่สำคัญมากในสถานศึกษา โดยเฉพาะบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาซึ่งมีครูที่ปรึกษาได้ดำเนินการต่างๆเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและเมตตาที่มีต่อศิษย์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เจริญเติบโตองงามด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงมีความสนใจศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 โดยมุ่งหวังให้โรงเรียนดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อได้นำไปประกอบการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีความเหมาะสมการป้องกันปัญหาลดปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับนักเรียนและเป็นข้อมูลในด้านการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 โรงเรียนทั้ง 5 ด้านคือด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคลด้านการคัดกรองนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหาและด้านการส่งต่อและเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นในแต่ละด้านจำแนกตามสถานภาพ และขนาดของโรงเรียน

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

จากผลการวิจัยของสมศักดิ์วรรณศิริได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 – 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 อยู่ใน

ระดับมากและเมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนพบว่าผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันและจากการวิจัยของประเสริฐสวนจันทร์ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 1 พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและเมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและเปรียบเทียบขนาดของโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติดังนั้นการวิจัยนี้จึงตั้งสมมติฐานว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ด้านคือด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคลด้านการคัดกรองนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาและด้านการส่งต่อของบุคลากรใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 เมื่อจำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียนมีความแตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวน 187 โรงเรียนจำนวนนักเรียน 37,499 คนจำนวนบุคลากร 1,877 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยได้แก่โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ปีการศึกษา 2555

1.4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ทำการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยตั้งแต่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 ถึง 30 กันยายน พ.ศ. 2556

1.4.4 ขอบเขตด้านตัวแปร/เนื้อหา

ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่สถานภาพและขนาดของโรงเรียน

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 2 ทั้ง 5 ด้านคือด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคลด้านการคัดกรองนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการส่งต่อ

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนหมายถึงกระบวนการดำเนินงานในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบมีขั้นตอน โดยมีครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประกอบด้วยครูรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลการคัดกรองนักเรียนการส่งเสริมนักเรียนการป้องกันและการส่งต่ออย่างมีขั้นตอนมีวิธีการและเครื่องมือโดยประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีพัฒนาการและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขอันเป็นการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนซึ่งเป็นกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนหมายถึงการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหมายถึงกระบวนการส่งเสริมป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพมีการประสานงานประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูและผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาด้วยวิธีการและเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพมีขั้นตอนชัดเจนมีคุณภาพมีมาตรฐานและมีหลักฐานการดำเนินงานสามารถตรวจสอบได้และระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดังกล่าวมีความสำคัญมีวิธีการและเครื่องมือที่แตกต่างกันไปแต่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันซึ่งเอื้อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย 5 ด้านคือ

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลหมายถึงการดำเนินงานเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวนักเรียนทั้งในด้านการเรียนด้านสุขภาพด้านส่วนตัวและการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคลเช่นการสัมภาษณ์การเยี่ยมบ้านเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์คัดกรองนักเรียนเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้องเพื่อนำข้อมูลเหล่านี้มาแก้ไขปัญหาให้นักเรียนไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียน

การคัดกรองนักเรียนหมายถึงการพิจารณาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวนักเรียนเป็นรายบุคคลมาพิจารณาเพื่อจำแนกนักเรียนเป็น 2 กลุ่มคือกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง /มีปัญหาและสามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสม

การส่งเสริมนักเรียนหมายถึงการจัดกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของครูที่ปรึกษาทั้งในกลุ่มปกติกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาให้สามารถพัฒนาเป็นบุคคลที่มีคุณภาพสูงสุดตามศักยภาพสำหรับกลุ่มปกติต้องพัฒนาให้ดีขึ้นส่วนกลุ่มเสี่ยงต้องจัดกิจกรรมไม่ให้นักเรียนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีปัญหาในอนาคต

การป้องกันและแก้ไขปัญหาหมายถึงการให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงกลุ่มมีปัญหาตลอดจนการประสานงานกับฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดกิจกรรมต่างๆได้แก่กิจกรรมเสริม

หลักสูตรกิจกรรมในห้องเรียนกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน โดยเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมสอดคล้องกับ ปัญหาบุคลิกลักษณะและสภาพแวดล้อมของนักเรียนแต่ละคน

การส่งต่อหมายถึงการดำเนินงานเกี่ยวกับนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหารุนแรงที่ครูที่ปรึกษาไม่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาได้โดยลาพังจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ด้านหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่นงานแนะแนวนักสังคมสงเคราะห์จิตแพทย์ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหานักเรียน

ปัญหาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนหมายถึงอุปสรรคในการปฏิบัติงานการให้คำปรึกษา เบื้องต้นกับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาลอดจนการประสานงานกับฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดกิจกรรมต่างๆที่เหมาะสมสอดคล้องกับปัญหาบุคลิกลักษณะและสภาพแวดล้อมของนักเรียน แต่ละคนโดยดำเนินการตามกระบวนการของระบบดูแลช่วยเหลือ 5 ด้านคือด้านการรู้จักนักเรียน รายบุคคลด้านการคัดกรองนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาและ ด้านการส่งต่อ

บุคลากรหมายถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

ขนาดของโรงเรียนหมายถึงการแบ่งประเภทของโรงเรียน โดยยึดจำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ ในการแบ่งซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำหนดการ โดยแบ่งโรงเรียนออกเป็น 3 ขนาดดังนี้จำแนกเป็นโรงเรียนขนาดเล็กหมายถึงสถานศึกษาที่มี จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1-120 คน โรงเรียนขนาดกลางหมายถึงสถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน โรงเรียนขนาดใหญ่หมายถึงสถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

โรงเรียนหมายถึงโรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 หมายถึงหน่วยงานทางการศึกษาที่รับผิดชอบดูแลโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัด 5 อำเภอได้แก่อำเภอจักราช อำเภอหนองบุญมาก อำเภอเฉลิมพระเกียรติอำเภอโชคชัย และอำเภอ ห้วยแถลง มีโรงเรียนในสังกัดจำนวนจำนวน187 โรงเรียนจำนวนนักเรียน37,499 คนจำนวน บุคลากร1,877คน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

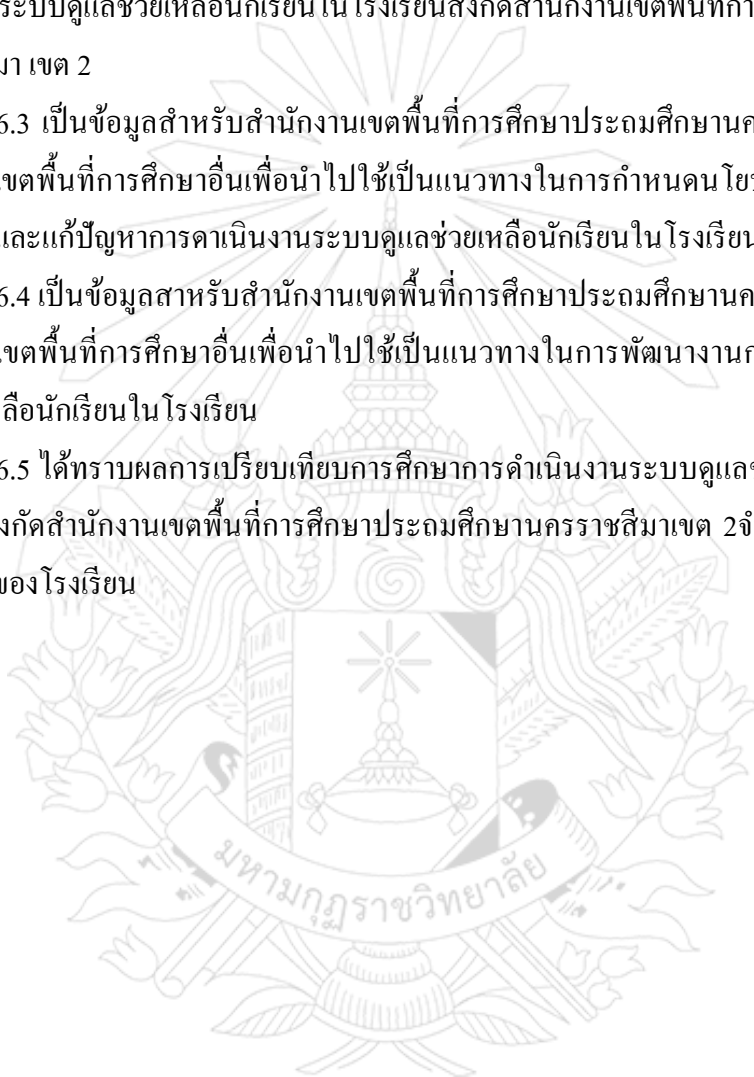
1.6.1 เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษานำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายวางแผนส่งเสริมสนับสนุนและแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

1.6.2 เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษานำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2

1.6.3 เป็นข้อมูลสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 2 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายวางแผนส่งเสริมสนับสนุนและแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน

1.6.4 เป็นข้อมูลสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน

1.6.5 ได้ทราบผลการเปรียบเทียบการศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 2 จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อเรื่องวิจัยและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.2 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.3 บทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.4 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.6 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้มีความสุขพร้อมทั้งด้านร่างกายจิตใจสติปัญญา ความรู้ความสามารถมีคุณธรรมจริยธรรมและมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการศึกษาเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เห็นความสำคัญและได้กำหนดให้สถานศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบในการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตป้องกันช่วยเหลือและแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับนักเรียนนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนซึ่งประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีในสถานศึกษาที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องจริงจึงมาประยุกต์ใช้และพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของตน¹

กระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบมีความชัดเจนมีการประสานความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนรวมทั้งวิธีการกิจกรรมและเครื่องมือที่มีคุณภาพมีหลักแนวคิดในการดำเนินงานคือ

¹สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, การพัฒนาคู่มือวิทยากรด้านค่านิยม, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2547), หน้า 3.

1. มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิตเพียงแต่ใช้เวลาและวิธีที่แตกต่างกันเนื่องจากแต่ละคนมีความเป็นปัจเจกบุคคลดังนั้นการยึดนักเรียนเป็นสำคัญในการพัฒนาเพื่อดูแลช่วยเหลือด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาหรือการส่งเสริมจึงเป็นสิ่งจำเป็น

2. ความสำเร็จของงานต้องอาศัยการมีส่วนร่วมทั้งการร่วมใจร่วมคิดร่วมทำของคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นบุคลากรของโรงเรียนในทุกระดับผู้ปกครองหรือชุมชน²

กรมสุขภาพจิตได้กล่าวว่ประโยชน์จากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนคือ

1. นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา
2. สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดีและอบอุ่น
3. นักเรียนรู้จักตนเองและควบคุมตนเองได้
4. นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข
5. นักเรียนพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์³

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกล่าวว่าระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขตามอัตภาพของตนเองโดยพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเพื่อให้นักเรียนสามารถปรับตัวได้ดีขึ้นนักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์มากขึ้นนักเรียนรู้จักยอมรับและเข้าใจผู้อื่นมากขึ้นและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น⁴

กรมวิชาการ กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหมายถึงการช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการที่จะทำให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเองมีแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาตนเองรวมทั้งครูได้รู้จักนักเรียนมากขึ้นสามารถให้การส่งเสริมและป้องกันปัญหาของผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นกลุ่มปกติหรือกลุ่มพิเศษ⁵

²กรมสุขภาพจิต, **คู่มือดูแลสุขภาพจิตในการดูแลนักเรียนสำหรับผู้ปกครองสำหรับครู**, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทชูวีเนียร์ไทยแลนด์จำกัด, 2544), หน้า 2-3.

³กรมสุขภาพจิต, **คู่มือดูแลสุขภาพจิตในการดูแลนักเรียนสำหรับผู้ปกครองสำหรับครู**, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทชูวีเนียร์ไทยแลนด์จำกัด, 2544), หน้า 7.

⁴คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, **แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปและส่งเสริมการศึกษาเอกชน**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2544), หน้า 44.

⁵คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 (เพิ่มเติม) พ.ศ. 2545**, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิคจำกัด, 2545), หน้า 7.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหมายถึงกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนพร้อมวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานดังกล่าวและมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอกรวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน⁶

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ให้ความหมายว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนคือการส่งเสริมพัฒนาป้องกันและแก้ไขปัญหาเพื่อให้นักเรียน ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็งคุณภาพชีวิตที่ดีมีทักษะการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤติทั้งปวง⁷

รังสรรค์ เฟิงนู กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหมายถึงกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบมีขั้นตอนมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอันได้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองชุมชนผู้บริหารและครูทุกคนมีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจนมีมาตรฐานคุณภาพและมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้⁸

จากแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่นักวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยสรุปได้ว่าระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหมายถึงกระบวนการดำเนินงานในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบมีขั้นตอน โดยมีครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประกอบด้วยครูรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลการคัดกรองนักเรียนการส่งเสริมนักเรียนการป้องกันและการส่งต่ออย่างมีขั้นตอนมีวิธีการและเครื่องมือโดยประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีพัฒนาการและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขอันเป็นการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนซึ่งเป็นกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

⁶คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด, การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545), หน้า 12.

⁷สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, การดำเนินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2547), หน้า 1- 3.

⁸รังสรรค์ เฟิงนู, สภาพความสำเร็จการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน,(ราชบุรี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 , 2551), หน้า 15.

2.2 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

จากหลักการแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนด้านร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้ความสามารถมีคุณธรรมจริยธรรมและการมีชีวิตที่เป็นสุขเป็นจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสถานศึกษาที่จัดการศึกษามีความตระหนักในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจึงดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในองค์ประกอบ 5 ด้านดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวว่า กระบวนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีองค์ประกอบที่เป็นหัวใจของการดำเนินงาน 5 ด้านดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลคือการรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดาโดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหานักเรียนซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดได้น้อยที่สุด
2. การคัดกรองนักเรียนเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลแล้วนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น
3. การส่งเสริมพัฒนานักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพมีความภาคภูมิใจในตนเองซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหาและเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหากลับมามีพฤติกรรมดีขึ้นตามที่สถานศึกษาหรือชุมชนคาดหวัง
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหาคือความเอาใจใส่ดูแลนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหามีจำนวนมากที่ต้องให้ความดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาโดยไม่ปล่อยปละละเลยจนกลายเป็นปัญหาของสังคม
5. การส่งต่อเป็นการดำเนินการในกรณีที่มีปัญหาต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือหากว่าช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาและช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้นแต่ละกิจกรรมมีความสำคัญแตกต่างกันไป⁹

⁹สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, คู่มือครูระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้วิกฤตสังคมเส้นทางสู่ครุมีอาชีพ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2546), หน้า 35.

กรมสุขภาพจิตได้กำหนดองค์ประกอบในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็น 5 ด้านคือการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลการคัดกรองนักเรียนการส่งเสริมนักเรียนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการส่งต่อความหมายของการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ดังนี้คือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนพร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจนโดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานดังกล่าวและมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอกรวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากทางโรงเรียนการดูแลช่วยเหลือหมายความถึงการส่งเสริมการป้องกันและการแก้ไขปัญหาโดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด¹⁰

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดองค์ประกอบในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็น 5 ด้านคือการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลการคัดกรองนักเรียนการส่งเสริมนักเรียนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการส่งต่อความหมายระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบมีขั้นตอนชัดเจนพร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐานคุณภาพและมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้โดยมีครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษาอันได้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองชุมชนผู้บริหารและครูทุกคนมีส่วนร่วม¹¹

ผู้วิจัยสามารถสรุปการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจากนักวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยสรุปได้ว่าการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหมายถึงกระบวนการส่งเสริมป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพมีการประสานงานประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูและผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาด้วยวิธีการและเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพมีขั้นตอนชัดเจนมีคุณภาพมีมาตรฐานและมีหลักฐานการดำเนินงานสามารถตรวจสอบได้และระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

¹⁰กรมสุขภาพจิต, คู่มือการช่วยเหลือด้านสุขภาพจิตและป้องกันสารเสพติดในวัยรุ่นสำหรับบุคลากรสาธารณสุข, (กรุงเทพมหานคร: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกพิมพ์ครั้งที่ 2, 2546), หน้า 7.

¹¹กระทรวงศึกษาธิการ, แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), หน้า 4 .

ดังกล่าวมีความสำคัญมีวิธีการและเครื่องมือที่แตกต่างกันไปแต่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันซึ่งเอื้อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ด้วยความหลากหลายของนักเรียนและนักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่แตกต่างกันผ่านการหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมในหลายลักษณะทั้งด้านบวกและด้านลบดังนั้นการได้รู้ข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้ครูอาจารย์มีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้นสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียนเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้องซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดคะเนโดยเฉพาะการแก้ปัญหานักเรียนซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดได้น้อยที่สุด

วนิดา ชนิษฐุททวงศ์ กล่าวว่า ในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลนั้นครูที่ปรึกษาต้องใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียนที่ครอบคลุมทั้งด้านความสามารถด้านสุขภาพและด้านครอบครัวเครื่องมือที่สำคัญได้แก่

1. ระเบียบสะสม
2. แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก
3. วิธีการและเครื่องมืออื่นๆ เช่น การสัมภาษณ์การศึกษาจากแฟ้มสะสม

ผลงานการเยี่ยมชมบ้านการศึกษาข้อมูลจากแบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเองซึ่งจัดทำโดยกรมอนามัยกระทรวงสาธารณสุข¹²

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวถึง ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาควรมีสำหรับใช้ในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดังนี้

1. ข้อมูลด้านความสามารถ
 - 1.1 การเรียน
 - 1.2 ความสามารถพิเศษ/อัจฉริยะ
2. ด้านสุขภาพ
 - 2.1 ร่างกาย/ความพิการ
 - 2.2 จิตใจ-พฤติกรรม
3. ด้านครอบครัว

¹²วนิดา ชนิษฐุททวงศ์, คู่มือครูที่ปรึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ร.ศ.พ., 2544), หน้า 20 – 22.

3.1 เศรษฐกิจ

3.2 การคุ้มครองสวัสดิภาพ

4. ด้านสารเสพติด

5. ด้านความปลอดภัย

6. พฤติกรรมทางเพศ

7. ด้านอื่นๆที่ครูพบเพิ่มเติมซึ่งมีความสำคัญหรือเกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน¹³

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลนั้นควรมีข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ระเบียบสะสมเป็นเครื่องมือในรูปเอกสารเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน โดยนักเรียนเป็นผู้กรอกข้อมูลและครูที่ปรึกษานำข้อมูลเหล่านี้มาศึกษาพิจารณาทำความเข้าใจนักเรียนเป็นเบื้องต้นหากข้อมูลไม่เพียงพอหรือมีข้อสังเกตบางประการก็ควรหาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยวิธีการต่างๆเช่นการสอบถามจากนักเรียน โดยตรงการสอบถามจากครูคนอื่นๆหรือเพื่อนๆของนักเรียนระเบียบสะสมเป็นข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนจึงต้องเป็นความลับและเก็บไว้อย่างดีมิให้ผู้อื่นเกี่ยวข้องหรือเด็กอื่น ๆมารู้คั่นได้หากเป็นไปได้ควรเก็บไว้กับครูที่ปรึกษาและมีผู้เก็บระเบียบสะสมให้เรียบร้อยระเบียบสะสมควรเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 3 ปีการศึกษาหรือ 6 ปีการศึกษาและส่งต่อระเบียบสะสมไปยังครูที่ปรึกษาคนใหม่ในปีการศึกษาต่อไปหรืออาจจัดครูที่ปรึกษาดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่องจนจบการศึกษาในแต่ละตอนหรือจนจบ 6 ปีการศึกษาก็ได้

2. แบบประเมินพฤติกรรมเด็กเป็นเครื่องมือสำหรับการคัดกรองนักเรียนด้านพฤติกรรม การปรับตัวที่มีผลเกี่ยวข้องกับสภาพจิตใจซึ่งจะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีแนวทางการพิจารณานักเรียนด้านสุขภาพจิตมากขึ้นแบบประเมินพฤติกรรมเด็กเป็นเครื่องมือที่กรมสุขภาพจิตเป็นผู้จัดทำขึ้นซึ่งใช้กันแพร่หลายในประเทศแถบยุโรปเพราะมีความเที่ยงและความตรงจำนวนข้อไม่มากคณะผู้จัดทำของกรมสุขภาพจิตโดยแพทย์หญิงพรรณพิมลหล่อตระกูลเป็นหัวหน้าคณะได้ทำการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ความเที่ยงและความตรงแบบประเมินและหาเกณฑ์มาตรฐาน (Norm) ของเด็กไทยแบบประเมินพฤติกรรมเด็กมี 3 ชุดคือชุดที่ครูเป็นผู้ประเมินนักเรียนชุดที่พ่อแม่ผู้ปกครองเป็นผู้ประเมินนักเรียน

¹³ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2547), หน้า 37.

และชุดที่นักเรียนประเมินตนเองทั้ง 3 ชุดมีเนื้อหาและจำนวนข้อเท่ากันคือ 25 ข้อโรงเรียนอาจเลือกใช้ชุดที่นักเรียนประเมินตนเองชุดเดียวหรือใช้ควบคู่กับชุดที่ครูเป็นผู้ประเมินเพื่อความเที่ยงตรงยิ่งขึ้น โดยระยะเวลาที่ประเมินไม่ควรห่างจากนักเรียนประเมินตนเองเกิน 1 เดือนซึ่งถ้าหากเป็นไปได้ควรใช้แบบประเมินทั้ง 3 ชุดพร้อมกันเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของผลที่ออกมาการใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็กครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องได้รับการอบรมวิธีการใช้ก่อนเพื่อให้เกิดความเข้าใจและมีทักษะ

ในการใช้ในกรณีที่ข้อมูลของนักเรียนจากระเบียนสะสมและแบบประเมินพฤติกรรมเด็กมีไม่พอเพียงหรือเกิดกรณีที่จำเป็นต้องข้อมูลเพิ่มเติมอีกครูที่ปรึกษาที่อาจใช้วิธีการและเครื่องมืออื่นๆเพิ่มเติมเช่นการสังเกตพฤติกรรมในห้องเรียนการสัมภาษณ์และการเยี่ยมบ้านนักเรียนเป็นต้น การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ครูที่ปรึกษาสร้างสัมพันธภาพอันดีกับนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนเพื่อให้ครูที่ปรึกษาสามารถรวบรวมข้อมูลนักเรียนได้มากพอที่จะสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมคัดกรองนักเรียนให้คำแนะนำปรึกษาและวางแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนได้อย่างเหมาะสมโดยเฉพาะนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา มักมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและก่อปัญหาขึ้นมากมายครูที่ปรึกษาที่มีข้อมูลนักเรียนมากพอจะสามารถจัดกิจกรรมป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้และหากมีปัญหาเกิดขึ้นก็จะสามารถแก้ปัญหาได้อย่างทันทั่วถึง

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลนั้นมีวิธีการดังนี้

1. การสังเกต
 - 1.1 สังเกตพฤติกรรมการแสดงออกของนักเรียน
 - 1.2 สังเกตพฤติกรรมการทำงาน of นักเรียน
2. การสัมภาษณ์
 - 2.1 สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องได้แก่
 - 2.1.1 ผู้เกี่ยวข้องภายในสถานศึกษาได้แก่ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาครูประจำวิชา/เพื่อนครูและเพื่อนนักเรียน
 - 2.1.2 ผู้เกี่ยวข้องภายนอกสถานศึกษาได้แก่ผู้ปกครองนักเรียนญาติใกล้ชิดนักเรียนและเพื่อนบ้าน
 - 2.2 สัมภาษณ์ตัวนักเรียนเอง
3. การเยี่ยมบ้าน
 - 3.1 เยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อพบพ่อแม่/ผู้ปกครองนักเรียนได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจ/สังคมความสัมพันธ์ในครอบครัวทัศนคติ/ค่านิยมของคนในครอบครัว

3.2 เยี่ยมบ้านเพื่อพบบุคคลอื่นๆในครอบครัว

4. ศึกษาข้อมูล

4.1 ศึกษาข้อมูลจากผลงานของนักเรียนแบ่งออกเป็น

4.1.1 จากผลงานการเขียน ได้แก่อัตชีวประวัติบันทึกประจำวัน

4.1.2 จากชิ้นงาน ได้แก่สมุดทำงาน/แบบฝึกหัดงานฝีมือ/

สิ่งประดิษฐ์โครงการ

4.2 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารหลักฐานอื่นๆได้แก่

4.2.1 ระเบียบสะสม

4.2.2 การศึกษาเด็กเป็นรายกรณี

4.2.3 บันทึกสุขภาพจากแพทย์

4.2.4 บันทึกสรุปการประเมินจุดแข็งจุดอ่อน

4.2.5 บันทึกสรุปการสำรวจเบื้องต้นเพื่อคัดแยกความพิการ/

ความบกพร่อง

4.2.6 บันทึกสรุปการสำรวจความสามารถพิเศษ

4.2.7 บันทึกสรุปการสำรวจนักเรียนด้อยโอกาส

5. ทดสอบ

5.1 แบบทดสอบที่สถานศึกษาสร้างขึ้น

5.2 แบบทดสอบระดับชาติ

5.3 แบบทดสอบมาตรฐาน¹⁴

สรุปจากการศึกษาจากนักวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยสรุปได้ว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลหมายถึงการดำเนินงานเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวนักเรียนทั้งในด้านการเรียนด้านสุขภาพด้านส่วนตัวและการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคลเช่นการสัมภาษณ์การเยี่ยมบ้านเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์คัดกรองนักเรียนเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้องเพื่อนำข้อมูลเหล่านี้มาแก้ไขปัญหาให้นักเรียนไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียน

2.2.2 การคัดกรองนักเรียน

¹⁴สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2547), หน้า 35 - 38.

เป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการหาวิธีการที่เหมาะสมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นด้วยความรวดเร็วและถูกต้องแม่นยำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนแบ่งเป็น 2 กลุ่ม

1. กลุ่มปกติคือนักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนแล้วอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ
2. กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาคือนักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนซึ่งโรงเรียนต้องให้ความช่วยเหลือป้องกันหรือแก้ไขปัญหามาแต่กรณีการจัดกลุ่มนักเรียนนี้มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาในการหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้องโดยเฉพาะการแก้ไขปัญหามาให้ตรงกับปัญหาของนักเรียนยิ่งขึ้นและมีความรวดเร็วในการแก้ปัญหาซึ่งหากครูที่ปรึกษาไม่ได้คัดกรองนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มแล้วความชัดเจนในเป้าหมายเพื่อการแก้ไขปัญหของนักเรียนจะมีน้อยลงมีผลต่อความรวดเร็วในการช่วยเหลือซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน

การคัดกรองนักเรียนครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องระมัดระวังอย่างยิ่งที่จะไม่ทำให้นักเรียนรู้ได้ว่าตนถูกจัดกลุ่มอยู่ในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาซึ่งมีความแตกต่างจากกลุ่มปกติโดยเฉพาะนักเรียนวัยรุ่นที่มีความไวต่อการรับรู้แม้ว่านักเรียนจะรู้ตัวว่าขณะนี้ตนเองมีพฤติกรรมอย่างไรหรือประสบปัญหาใดก็ตามและเพื่อเป็นการป้องกันการล้อเลียนในหมู่เพื่อนนักเรียนอีกด้วยดังนั้นครูที่ปรึกษาต้องเก็บผลการคัดกรองนักเรียนเป็นความลับนอกจากนี้ครูที่ปรึกษาจะต้องประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อการช่วยเหลือนักเรียนซึ่งต้องระมัดระวังในการสื่อสารที่ทำให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกตัวบุตรหลานของตนถูกจัดอยู่ในกลุ่มที่ผิดปกติแตกต่างจากเพื่อนนักเรียนคนอื่นๆซึ่งอาจมีผลเสียต่อนักเรียนในภายหลังได้การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียนนั้นให้อยู่ในดุลพินิจของครูที่ปรึกษาและยึดถือเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนเป็นหลักด้วยดังนั้นโรงเรียนจึงควรมีการประชุมเพื่อพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกันเพื่อให้มีมาตรฐานหรือแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกันเป็นที่ยอมรับของครูในโรงเรียนรวมทั้งให้มีการกำหนดเกณฑ์ว่าความรุนแรงหรือความถี่ของพฤติกรรมเท่าใดจึงจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา

การคัดกรองนักเรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อจำแนกกลุ่มนักเรียนเป็นการจำแนกตามข้อมูลนักเรียนโดยยึดเกณฑ์การคัดกรองที่บุคลากรของโรงเรียนร่วมกันกำหนดขึ้นผลการคัดกรองนักเรียนจะช่วยให้ครูที่ปรึกษาทราบพฤติกรรมและแนวโน้มของพฤติกรรมนักเรียนที่รับผิดชอบซึ่งจะช่วยให้ครูที่ปรึกษาสามารถวางแผนจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละกลุ่มได้อย่างมี

ประสิทธิภาพทั้งนี้ครูที่ปรึกษาควรแจ้งผลการคัดกรองนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบทุกรายโดยเฉพาะนักเรียนในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาและต้องแจ้งด้วยวิธีการที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้ผู้ปกครองนักเรียนเกิดความรู้สึกว่าบุตรหลานของตนแปลกแยกจากนักเรียนอื่นแต่ควรใช้วิธีแจ้งเสนอแนะและขอความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น¹⁵

จากการศึกษาของสถาบันต่างๆ ได้มีความเห็นถึงลักษณะของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีลักษณะดังต่อไปนี้

กรมสุขภาพจิต กล่าวว่า กลุ่มเสี่ยงหมายถึงลักษณะกลุ่มคนที่มีหลักฐานพอจะเชื่อได้ว่ามีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหามากกว่าบุคคลทั่วไปโดยที่คนกลุ่มนี้ยังไม่มีอาการหรือความผิดปกติแต่ถ้าไม่ได้รับการสร้างภูมิคุ้มกันจะทำให้เกิดปัญหาภายหลังได้¹⁶

กรมสุขภาพจิต กล่าวว่า นักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านยาเสพติดคือกลุ่มคนที่ใช้สารเสพติดเช่น บุหรี่ สุรา กัญชา ยาบ้า หรือสารเสพติดอื่นๆ ส่วนกลุ่มเสี่ยงด้านการมีเพศสัมพันธ์คือกลุ่มที่มีลักษณะการจับคู่อยู่ด้วยกันอย่างชัดเจนแยกกลุ่มอยู่ด้วยกันสองต่อสองบ่อยครั้งหนีเรียนขาดเรียน โดยไม่มีเหตุผล¹⁷

ศูนย์สุขภาพจิตที่ 9 กล่าวว่า กลุ่มเสี่ยงหมายถึงกลุ่มที่ยังไม่ใช้ยาเสพติดแต่มีปัจจัยเสี่ยงจากสภาพของครอบครัวชุมชนและสังคมที่อยู่อาศัยมีส่วนที่จะทำให้กลุ่มเสี่ยงกลายเป็นกลุ่มเสพติดส่วนจังหวัดแพร่ได้ให้ความหมายของกลุ่มเสี่ยงดังนี้กลุ่มเสี่ยงหมายถึงบุคคลที่มีปัจจัยทั้งทางด้านบุคคล ครอบครัวชุมชนสังคมพร้อมที่จะทำให้นักเรียนใช้สารเสพติดบุคคลเหล่านี้ถ้าไม่สร้างภูมิคุ้มกันไว้มีโอกาสที่จะใช้สารเสพติดได้¹⁸

¹⁵สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2547), หน้า 44 - 46.

¹⁶กรมสุขภาพจิต, คู่มือครูที่ปรึกษาาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, พิมพ์ครั้งที่3, (กรุงเทพมหานคร : ยูเร็นสอิมเมจกรุ๊ป, 2544), หน้า 4.

¹⁷กรมสุขภาพจิต, คู่มือส่งเสริมสุขภาพจิตนักเรียนระดับมัธยมศึกษาสำหรับครู, (กรุงเทพมหานคร : ยูเร็นสอิมเมจกรุ๊ป, 2544), หน้า 151.

¹⁸ศูนย์สุขภาพจิตที่ 9, สรุปผลการสัมมนาเพื่อหาแนวทางการดำเนินงานยาเสพติดในเขต 9, สืบค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2556, สืบค้นที่ <http://www.nakhonratchasima.go.th/policy/indexpolicy.htm>, หน้า 1-2.

3. กลุ่มมีปัญหาคือนักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มมีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนซึ่งโรงเรียนต้องช่วยเหลือและแก้ปัญหาโดยเร่งด่วน

4. กลุ่มพิเศษคือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษมีความเป็นอัจฉริยะแสดงออกซึ่งความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านอย่างเป็นที่ประจักษ์เมื่อเทียบกับผู้มีอายุในระดับเดียวกันสภาพแวดล้อมเดียวกันซึ่งโรงเรียนต้องให้การส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถพิเศษนั้นอย่างเต็มศักยภาพ

สรุปจากการศึกษาจากนักวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยสรุปได้ว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนหมายถึงการพิจารณาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวนักเรียนเป็นรายบุคคลมาพิจารณาเพื่อจำแนกนักเรียนเป็น 2 กลุ่มคือกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาและสามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสม

2.2.3 การส่งเสริมนักเรียน

เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติหรือกลุ่มมีปัญหาพัฒนาความสามารถพิเศษให้มีคุณภาพมากขึ้นได้พัฒนาเต็มศักยภาพมีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่างๆซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติและกลุ่มพิเศษกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาและเป็นการช่วยเหลือให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา กลายมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวถึง การส่งเสริมพัฒนานักเรียนว่าเป็นการจัดกิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาไม่ว่าจะเป็นนักเรียนในกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นมีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่างๆซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามที่โรงเรียนและชุมชนคาดหวังต่อไปการส่งเสริมนักเรียนมีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้แต่มีกิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการคือหรือเป็นกลุ่มก็ได้สถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมโฮมรูมอาจเป็นห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนโดยจัดให้มีบรรยากาศเสมือนบ้านที่มีครูที่ปรึกษาและนักเรียนเป็นดั่งสมาชิกในครอบครัวเดียวกันและมีการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านต่างๆเช่นการรู้จักตนเองของนักเรียนการรู้จักผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมมีทักษะการตัดสินใจทักษะการปรับตัวและการวางแผนชีวิตเป็นต้นกิจกรรมเหล่านี้ครูและนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วยกันการจัดกิจกรรมโฮมรูมนี้อาจจะช่วยให้ครูที่ปรึกษา รู้จักนักเรียนมากขึ้นสามารถส่งเสริมความสามารถและป้องกันปัญหาของนักเรียนได้อีกด้วย

2. การจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting) เป็นการพบกันระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันและร่วมมือกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างบ้าน โรงเรียนและผู้ปกครองการประชุมผู้ปกครองจะทำให้นักเรียนได้รับความเอาใจใส่ดูแลจากผู้ปกครองมากขึ้นทั้งการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพมีความสามารถมากยิ่งขึ้นหรือร่วมมือกับทางโรงเรียนในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหานักเรียน¹⁹

ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กล่าวถึงการส่งเสริมพัฒนาเด็กนักเรียนว่าเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มคัดกรองไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยงมีปัญหาความสามารถพิเศษให้มีคุณภาพมากขึ้นได้พัฒนาเต็มศักยภาพมีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่างๆซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติและกลุ่มพิเศษกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาและเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหากลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามมาตรฐานที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไปการส่งเสริมพัฒนานักเรียนมีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้แต่มีกิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการคือการจัดกิจกรรมโฮมรูมการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนและการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตหรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน²⁰

โรงเรียนมะค่าวิทยาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 1 ได้เสนอแนะกิจกรรมในการส่งเสริมพัฒนานักเรียนควรมีกิจกรรมเหล่านี้คือกิจกรรมโฮมรูมกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนกิจกรรมส่งเสริมคนดีที่ ม.ว. กิจกรรมประชาสัมพันธ์กิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทยกิจกรรมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์กิจกรรมด้านยาเสพติดกิจกรรมรู้จักัญญาและกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย²¹

สรุปจากการศึกษาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนด้านการส่งเสริมเด็กนักเรียนหมายถึงการจัดกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของ

¹⁹สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนในสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.) 2547), หน้า 48.

²⁰สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, คู่มือครูระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้วิกฤตสังคมเส้นทางสู่ครูมืออาชีพ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.2546), หน้า 3.

²¹โรงเรียนมะค่าวิทยา, คู่มือปฏิบัติงานโครงการพัฒนาเชิงระบบเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้และคุณภาพโรงเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียน, นครราชสีมา, 2548, (อค์สำเนา), หน้า 3.

ครูที่ปรึกษาทั้งในกลุ่มปกติกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาให้สามารถพัฒนาเป็นบุคคลที่มีคุณภาพสูง
 สอดคล้องตามศักยภาพสำหรับกลุ่มปกติต้องพัฒนาให้ดีขึ้นส่วนกลุ่มเสี่ยงต้องจัดกิจกรรมไม่ให้นักเรียน
 กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีปัญหาในอนาคต

2.2.4 การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

การให้ความเอาใจใส่ของครูกับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกันแต่สำหรับนักเรียนกลุ่ม
 เสี่ยงมีปัญหาจำเป็นต้องให้ความสำคัญดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือทั้ง
 การป้องกันและแก้ไข้ปัญหาโดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคมการ
 สร้างภูมิคุ้มกันการป้องกันและแก้ไข้ปัญหานักเรียนจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าในการ
 พัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคม

ประเวช ตันติพิวัฒนสกุล กล่าวว่า การป้องกันและแก้ไข้ปัญหานั้นต้องอาศัยหลายมุมมอง
 และวิธีการที่หลากหลายปัญหาอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินงานคือปัญหาระดับนโยบายและ
 โครงสร้างรวมถึงการขาดข้อมูลวัฒนธรรมของกลุ่มวัยรุ่นประสบการณ์ของวิธีการในการแก้ไข้ปัญหา
 เกี่ยวกับพฤติกรรมของวัยรุ่นคือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน
 ของกรมสุขภาพจิตกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการ²²

สำนักวิจัยเอแบคโพลล์มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กล่าวว่า มาตรการในการป้องกันปัญหา
 เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนในสังคมปัจจุบันมีดังนี้

1. ครอบครัวหรือผู้ปกครองต้องให้ความรักและความอบอุ่นแก่ลูกหลานความรักของพ่อแม่
 การเลี้ยงดูของพ่อแม่วินัยของพ่อแม่และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของพ่อแม่มีส่วนสร้าง
 บุคลิกภาพและค่านิยมรวมถึงแบบแผนพฤติกรรมในเรื่องเพศให้แก่เด็กพ่อแม่ผู้ปกครองต้องทำตัว
 เป็นแบบอย่างที่ดีเยาวชนอยู่ในวัยที่ต้องมีตัวแบบที่ดีเพื่อเขาจะได้เลียนแบบพฤติกรรมเช่นในเรื่อง
 การวางตัวต่อเพศตรงข้ามความมั่นคงทางอารมณ์ความซื่อสัตย์ต่อการให้เกียรติซึ่งกันและกัน
 ในการใช้ชีวิตคู่ของพ่อแม่

2. การปลูกฝังค่านิยมเรื่องเพศที่ถูกต้องให้แก่ลูกหลานพ่อแม่หรือผู้ปกครองปลูกฝังค่านิยม
 ขนบธรรมเนียมประเพณีในเรื่องเพศเช่นผู้หญิงให้รักนวลสงวนตัวผู้ชายให้เกียรติผู้หญิงรู้จักความ
 รับผิดชอบ

²²ประเวช ตันติพิวัฒนสกุล, พฤติกรรมกับปัญหาเอดส์ในการสัมมนาวิชาการระดับชาติ
 ครั้งที่ 16, สืบค้นเมื่อ 14 กรกฎาคม 2556, สืบค้นที่ http://epid.moph.go.th/weekly/WESR47/Group_18_10.html,2546 .

3. พ่อแม่ผู้ปกครองต้องเข้าใจลักษณะธรรมชาติและความต้องการของวัยรุ่นพ่อแม่ควรมีการศึกษาพัฒนาการในช่วงวัยต่างๆของลูกหลานเช่นพ่อแม่ต้องเข้าใจว่าวัยรุ่นต้องการอิสระความเป็นส่วนตัวการตัดสินใจด้วยตนเองเป็นต้นพ่อแม่จึงต้องทำการศึกษาเพื่อลดช่องว่างระหว่างวัยระหว่างพ่อแม่กับลูก

4. ครอบครัวมีการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยช่วยให้วัยรุ่นแสดงลักษณะความเป็นตัวของตัวเองมีการปรับตัวทางสังคมที่ดีเด็กและเยาวชนที่มีสัมพันธภาพและปรองดองกับพ่อแม่ของเขาจะมีปัญหานอกบ้านน้อยกว่าวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวที่มีการเลี้ยงดูแบบเข้มงวด

5. เลือกรหัสหรือคัดกรองสื่อต่างๆเช่นโทรทัศน์วิทยุอินเทอร์เน็ตให้อยู่ในขอบข่ายที่เหมาะสมไม่ล่อแหลมจนเกินไปถ้าสื่อใดๆที่ออกมาเห็นว่าไม่สมควรพ่อแม่ควรให้ข้อมูลย้อนกลับให้ความรู้คำอธิบายชี้ให้เห็นคุณและโทษของข้อมูลจากสื่ออื่นๆ

6. การสนับสนุนการทำกิจกรรมต่างๆที่เป็นประโยชน์การรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เช่นการอ่านหนังสือการออกกำลังกายการเล่นดนตรี เป็นต้น

7. กลุ่มเพื่อนเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อวัยรุ่นมากพ่อแม่ผู้ปกครองจึงควรทำความรู้จักสนิทสนมกับกลุ่มเพื่อนของลูกหลานและคอยสอนให้เยาวชนเลือกคบเพื่อนที่มีลักษณะเป็นกัลยาณมิตร²³

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวว่า มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนที่ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการมี 2 ประการคือ

1. การให้การปรึกษาเบื้องต้นเป็นการให้การช่วยเหลือเพื่อผ่อนคลายปัญหาให้ลดน้อยลงทั้งด้านความรู้สึกรู้สึกคิดและการปฏิบัติตนของนักเรียนโดยมุ่งหวังให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีงามหรือพึงประสงค์ทั้งนี้ครูที่ปรึกษาจะต้องสร้างสัมพันธภาพกับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดความไว้วางใจกล้าที่จะให้ข้อมูลที่ต้องการเพื่อครูที่ปรึกษาจะได้ให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

2. การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหากรมสามัญศึกษามีแนวทาง การจัดกิจกรรม 5 แนวทางที่จำเป็นคือ

2.1 การใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.2 การใช้กิจกรรมซ่อมเสริม

2.3 การใช้กิจกรรมในห้องเรียน

²³สำนักงานวิจัยเอแบคโพลล์มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, รายงานการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาเด็กหนีเรียน, สืบค้นเมื่อ 18 กรกฎาคม 2556, สืบค้นที่ www.abacpoll.com. 2549.

2.4 การใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน

2.5 การใช้กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง

มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหให้กับนักเรียนมีหลายวิธีได้แก่การให้คำปรึกษาเบื้องต้นการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาและการติดตามดูแลช่วยเหลือครูจัดกิจกรรมป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาโดยใช้เครื่องมือคือแบบบันทึกการให้คำปรึกษาแบบบันทึกผลการประสานและช่วยเหลือนักเรียนแบบบันทึกการติดตามดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นต้นการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งและจะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนรวมทั้งผู้ปกครองอย่างใกล้ชิดแนวทางในการแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนทำได้หลายรูปแบบซึ่งอาจใช้วิธีการลงโทษเพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความผิดที่ได้กระทำไปหรืออาจใช้วิธีการเห็นอกเห็นใจประนีประนอมให้กำลังใจหรือเสริมแรงเพื่อให้เห็นว่าพฤติกรรมที่ไม่ดีเหล่านั้นนักเรียนต้องเลิกประพฤติปฏิบัติด้วยความเต็มใจจึงจะสามารถแก้ไขพฤติกรรมนั้นได้อย่างยั่งยืนการพิจารณาเลือกใช้กิจกรรมครูที่ปรึกษาจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะปัญหาบุคลิกลักษณะของนักเรียนแต่ละคนสภาพของชั้นเรียนโรงเรียนและชุมชนด้วยและข้อมูลที่ครูที่ปรึกษาพึงตระหนักอย่างยิ่งคือการรักษาความลับของนักเรียนเรื่องราวข้อมูลของนักเรียนที่ให้การช่วยเหลือต้องไม่นำไปเปิดเผยเว้นแต่เพื่อขอความร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียนจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยต้องไม่ระบุชื่อ-สกุลจริงของนักเรียนและการเปิดเผยควรเป็นลักษณะที่ทำให้เกียรตินักเรียนกระบวนการป้องกันแก้ไขวิกฤตความรุนแรงให้กับนักเรียนนักศึกษาควรดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นปลอดภัยด้วยวิถีประชาธิปไตยโดยใช้วิธีการเสริมแรงจูงใจใฝ่สำเร็จให้รักและเห็นคุณค่าในตัวเองสร้างนิสัยใฝ่อนาคตคอคอดดูแลเอาใจใส่อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมปกป้องสิทธิในการแสดงความคิดเห็นปรับระบบและขยายเวลาจัดกิจกรรมและบริการในโรงเรียนขจัดจุดต่อแหลมเสี่ยงภัยพัฒนาระบบการแนะแนวและให้คำปรึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกส่วนของสังคมให้เข้มแข็งจริงจังขึ้น

ขั้นตอนที่ 2 เรียนรู้และเฝ้าระวังสัญญาณเตือนภัยโดยใช้วิธีการอบรมพัฒนาส่งเสริมความรู้ความเข้าใจพฤติกรรมที่ส่งสัญญาณเตือนภัยและแนวทางการเฝ้าระวังยับยั้งป้องกันกำหนดแผนงานขั้นตอนวิธีปฏิบัติเพื่อจัดการกับสัญญาณเตือนภัย

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการยับยั้งช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งสัญญาณก่อเหตุรุนแรงโดยใช้วิธีประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องวิเคราะห์สถานการณ์แวดล้อมที่กระตุ้นให้เกิดการใช้ความรุนแรงจัดโปรแกรมฝึกทักษะลดความขัดแย้งให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงจัดทำแผนแก้ไข

ปัญหาฉุกเฉินรณรงค์ให้ผู้ปกครองและบุคคลใกล้ชิดเก็บรักษาอาวุธและสื่อกระสุนการใช้ความรุนแรงให้อยู่ในที่มิดชิด

ขั้นตอนที่ 4 เตรียมการยับยั้งแทรกแซงระหว่างเกิดเหตุวิกฤตความรุนแรง (การขู่วางระเบิด, การใช้อาวุธ, การวางเพลิง, การต่อสู้ทะเลาะวิวาท, การถ่มน้ำลายใส่, การถ่มน้ำลายใส่, การขว้างระเบิดทางเพศ) โดยใช้วิธีกำหนดมาตรการขั้นตอนการอพยพเคลื่อนย้ายนักเรียนอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการประสานการปฏิบัติรับมือเหตุวิกฤตวางระบบการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนจัดระบบรักษาความปลอดภัยฉุกเฉินฝึกซ้อมปฏิบัติการรับมือกับเหตุฉุกเฉิน

ขั้นตอนที่ 5 การจัดการกับสถานการณ์หลังเหตุวิกฤตโดยใช้วิธีร่วมศึกษาทำความเข้าใจปฏิกิริยาของบุคคลเมื่อเผชิญความเครียดความกลัวและการสูญเสียช่วยเหลือผู้ปกครองให้เข้าใจปฏิกิริยาของบุตรหลานต่อเหตุการณ์รุนแรงและการปลอบขวัญช่วยเหลือให้การบำบัดฟื้นฟูสภาพจิตใจนักเรียนช่วยเหลือผู้เคราะห์ร้ายจากเหตุการณ์รุนแรงและครอบครัว²⁴

สรุปการศึกษาจากนักวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามาถึงการให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงกลุ่มมีปัญหาตลอดจนการประสานงานกับฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดกิจกรรมต่างๆได้แก่กิจกรรมเสริมหลักสูตรกิจกรรมในห้องเรียนกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนโดยเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมสอดคล้องกับปัญหาบุคลิกลักษณะและสภาพแวดล้อมของนักเรียนแต่ละคน

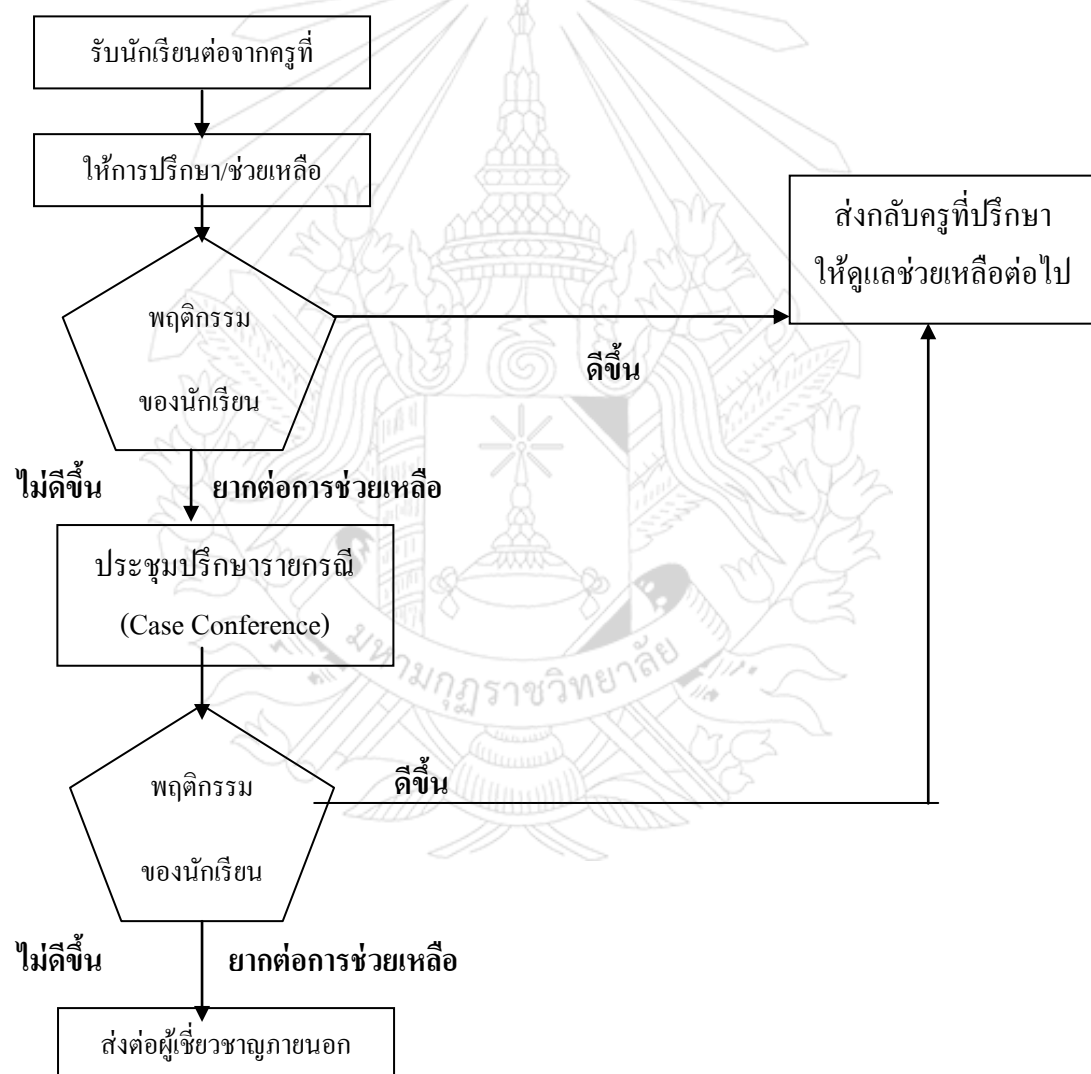
2.2.5 การส่งต่อนักเรียน

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนของครูที่ปรึกษาอาจมีปัญหาที่มีความยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือนักเรียนแล้วมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อช่วยเหลือนักเรียนอย่างถูกต้องและรวดเร็วหากปล่อยให้ปัญหานี้เป็นบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาหรือครูคนใดคนหนึ่งเพียงลำพังความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้นอาจลุกลามกลายเป็นปัญหาใหญ่โตจนยากต่อการแก้ไข

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวว่า ในการส่งต่อนักเรียนเพื่อการช่วยเหลือนั้นครูที่ปรึกษาสามารถดำเนินการได้ตั้งแต่กระบวนการรู้จักนักเรียนหรือการคัดกรองก็ได้ขึ้นอยู่กับกรณีปัญหาของนักเรียนกำหนดแนวทางในการส่งต่อนักเรียนไว้ 2 แบบคือ

²⁴ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.) 2547), หน้า 49 -50.

1. การส่งต่อภายในครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหาเช่นส่งต่อครูแนะแนวครูพยาบาลครูประจำวิชาหรือฝ่ายปกครอง เป็นต้น
2. การส่งต่อภายนอกครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกสำหรับการส่งต่อภายในหากส่งต่อไปยังครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองจะเป็นการแก้ไข ปัญหาที่ยากต่อการช่วยเหลือของครูที่ปรึกษาเช่นปัญหาเกี่ยวกับจิตใจความรู้สึกปัญหาพฤติกรรมที่ซับซ้อนหรือรุนแรงเป็นต้นครูที่รับต่อต้องมีการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบและประสานการทำงานกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพแต่หากเกิดกรณียากต่อการช่วยเหลืออีกก็ต้องส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอกเช่นกันดังแผนภูมิแสดงกระบวนการดำเนินงานดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ 2.1 กระบวนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาของนักเรียนของอาจารย์แนะแนวฝ่ายปกครอง

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน²⁵

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวว่า การส่งต่อนักเรียนไปพบครูอื่นๆ เพื่อให้การช่วยเหลือต่อไปนั้นมีแนวทางในการส่งต่อสำหรับครูที่ปรึกษา ดังนี้

1. นักเรียนมีพฤติกรรมคงเดิมไม่ดีขึ้นหรือแย่ลงแม้ว่าครูที่ปรึกษาจะดำเนินการช่วยเหลือด้วยวิธีการใดๆ
2. นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือของครูที่ปรึกษาเช่น นัดให้มาพบแล้วไม่มาตามนัดอยู่เสมอให้ทำกิจกรรมก็ไม่ให้ความร่วมมือใดๆ
3. ปัญหาของนักเรียนเป็นเรื่องเฉพาะด้านเช่นเกี่ยวกับความรู้สึกความซับซ้อนของสภาพจิตใจจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดและได้รับการบำบัดทางจิตวิทยาควรพิจารณาส่งต่อให้ผู้มีความรู้ความชำนาญเฉพาะทางดำเนินการให้ความช่วยเหลือต่อไป²⁶ เช่นเดียวกับกรมสุขภาพจิตที่กล่าวว่าในการส่งต่อนักเรียนนั้นมีแนวทางในการส่งต่อ ดังนี้
 1. ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่จะช่วยเหลือนักเรียนต่อเพื่อให้ทราบล่วงหน้า
 2. สรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมารวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือให้ผู้รับช่วงการช่วยเหลือนักเรียนทราบโดยมีแบบบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง
 3. ครูที่ปรึกษาต้องชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ระมัดระวังไม่ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกผิดกังวลหรือโกรธแต่ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่ดีจากการส่งต่อและยินดีไปพบกับครูที่จะช่วยเหลือ
 4. ครูที่ปรึกษานัดแนะวันเวลาสถานที่นัดพบกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนและส่งต่อให้เรียบร้อย
 5. ติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ²⁷

²⁵สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2547), หน้า 22.

²⁶สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.) 2547), หน้า 32.

²⁷กรมสุขภาพจิต, คู่มือครูที่ปรึกษา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, (กรุงเทพมหานคร : ยูเรนิส, 2546), หน้า 6.

โรงเรียนอานาจเจริญ กล่าวว่า การส่งต่อนักเรียนในการดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนมีปัญหาบางปัญหาที่ยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนยังมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็จัดการส่งต่อโดยแบ่งเป็นส่งต่อภายในและส่งต่อภายนอกจากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องทำให้นักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมลดลงและส่งเสริมให้นักเรียนกลุ่มปกติมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น²⁸

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวว่า การส่งต่อนักเรียนในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน โดยครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาตามกระบวนการการป้องกันและช่วยเหลือเพื่อนนักเรียนนั้นในกรณีที่ยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกรณีที่มีเด็กมีความสามารถพิเศษหรือเด็กอัจฉริยะเด็กที่มีความต้องการพิเศษเด็กด้อยโอกาสก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาและช่วยเหลืออย่างถูกทางและรวดเร็วขึ้น²⁹

สรุปการศึกษาจากโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อเป็นการส่งต่อหมายถึงการดำเนินงานเกี่ยวกับนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหารุนแรงที่ครูที่ปรึกษาไม่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาค่าได้โดยลำพังจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่นงานแนะแนวนักสังคมสงเคราะห์จิตแพทย์ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหานักเรียน

จากการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่กล่าวมาผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการปฏิบัติงานโดยมีขั้นตอนการดำเนินงานแบ่งเป็น 5 ด้านคือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลการคัดกรองนักเรียนการส่งเสริมนักเรียนการป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าส่งต่อซึ่งแต่ละขั้นตอนก็จะแตกต่างกันออกไปโดยมีเครื่องมือในการทำงานอย่างชัดเจนมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคลากรภายนอกรวมทั้งสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียนเพื่อส่งเสริมป้องกันและการแก้ไขปัญหาค่าในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่อันพึงประสงค์ต่อไป

²⁸โรงเรียนอานาจเจริญ, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, สืบค้นเมื่อ 14 กรกฎาคม 2556, สืบค้นที่ <http://www.anc.ac.th/chilcare.html>, 2548 .

²⁹สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.) 2547), หน้า 51 – 52.

2.3 บทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

บทบาทและหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีดังนี้

2.3.1 บทบาทของคณะกรรมการอำนวยการมีดังนี้

- 2.3.1.1 ส่งเสริมสนับสนุนการขับเคลื่อนและผดุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.3.1.2 สร้างขวัญกำลังใจและพัฒนาบุคลากร
- 2.3.1.3 เป็นผู้นำในการฝึกฝนบูรณาการภารกิจโดยรวมของสถานศึกษา
- 2.3.1.4 ประสานสัมพันธ์และสร้างความเข้มแข็งให้เครือข่าย
- 2.3.1.5 นิเทศกำกับติดตามและประเมินผล

2.3.2 บทบาทของหัวหน้าระดับ / รองหัวหน้าระดับชั้นมีดังนี้

- 2.3.2.1 ติดตามกำกับดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา
- 2.3.2.2 ประสานงานของผู้ที่เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.3.2.3 จัดประชุมครูในระดับเพื่อประสิทธิภาพในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.3.2.4 จัดประชุมกลุ่มเพื่อปรึกษาเป็นกรณี (Case Conference)
- 2.3.2.5 บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและจัดทำรายงานประเมินระดับส่งผู้บริหาร

โดยผ่านทีมงาน

- 2.3.2.6 อื่นๆตามที่ได้รับมอบหมาย

2.3.3 บทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นมีดังนี้

2.3.3.1 ดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนตามแนวทางที่กำหนดคือการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยการรวบรวมข้อมูลจำแนกจัดกลุ่มผู้เรียนเป็นรายบุคคลจัดทำข้อมูลให้เป็นระบบและเป็นปัจจุบันการคัดกรองนักเรียนวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกจัดกลุ่มผู้เรียนเช่นกลุ่มเด็กที่มีความสามารถพิเศษกลุ่มปกติกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาต้องการช่วยเหลือโดยเร่งด่วน (จำนวนกลุ่มและเกณฑ์ในการคัดกรองอยู่ในดุลยพินิจของโรงเรียน) ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนโดยจัดกิจกรรมโครงการโครงการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเองรักและเห็นคุณค่าในตนเองมีทักษะในการดำรงชีวิตการป้องกันและแก้ไขปัญหาคู่ดูแลให้คำปรึกษากรณีปัญหาที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่มการส่งต่อกรณีปัญหาของนักเรียนซับซ้อนให้ส่งต่อไปยังครูแนะแนวฝ่ายปกครองหรือผู้มีทักษะความสามารถตรงกับลักษณะปัญหา

2.3.3.2 พัฒนาตนเองด้านองค์ความรู้ทางจิตวิทยาการแนะแนวและการให้การปรึกษา

2.3.3.3 ร่วมประชุมกลุ่มปรึกษาปัญหารายกรณี

2.3.3.4 บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและประเมินผลรายงานส่งหัวหน้าระดับ

2.3.3.5 อื่นๆตามที่ได้รับมอบหมาย

2.3.4 บทบาทหน้าที่ของครูแนะแนวมีดังนี้

2.3.4.1 นิเทศสนับสนุนและเป็นแกนหลักแก่ครูที่ปรึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน ในการให้ความรู้เทคนิควิธีการและกระบวนการตามหลักจิตวิทยาและการแนะแนวเพื่อใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในประเด็นสำคัญต่อไปนี้

1) เทคนิควิธีการและเครื่องมือเพื่อการรู้จักและเข้าใจผู้เรียนรวมทั้งการคัดกรองจัดกลุ่ม

2) เสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูมการประชุมชั้นเรียนและกิจกรรมสำหรับผู้เรียนทุกกลุ่มคัดกรอง

3) ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติและลักษณะของผู้เรียนกลุ่มพิเศษประเภทต่างๆและเสนอแนะแนวทางในการดูแลช่วยเหลือส่งเสริมพัฒนา

2.3.4.2 ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน (ในกรณีที่ครูที่ปรึกษาไม่สามารถแก้ไขหรือยากต่อการช่วยเหลือ) ผู้ปกครองและผู้ขอรับบริการทั่วไป

2.3.4.3 ประสานกับผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษาเป็นระบบ “เครือข่าย” ในการดำเนินงานแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.3.4.4 จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในคาบแนะแนว

2.3.4.5 ให้บริการต่างๆหรือจัดทำโครงการกิจกรรมกลุ่มต่างๆให้กับนักเรียนซึ่งเป็นการสนับสนุนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.3.4.6 ร่วมประชุมปรึกษาปัญหารายกรณี

2.3.4.7 ในกรณีที่นักเรียนมีปัญหายากต่อการช่วยเหลือของครูแนะแนวให้ส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอกและติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียน

2.3.4.8 บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและประเมินผลรายงานส่งผู้บริหารหรือหัวหน้าระดับการเรียนการสอนส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็กดูแลเด็กพิการเด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ³⁰

2.4 สภาพพื้นที่การศึกษา

สภาพทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ตั้งอยู่เลขที่ 563 ถนนเพชรมาตุคลา (เดิมเป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งของโรงเรียนจักราชราษฎร์สามัคคี) อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย 5 อำเภอ 42 ตำบล 522 หมู่บ้าน สถานศึกษา 187 โรงเรียน 1 สาขา ครูและบุคลากร 1,910 คน นักเรียน 37,499 คน มีพื้นที่ 2,544.11 ตารางกิโลเมตร จำแนกเป็นรายอำเภอได้ดังนี้

1. อำเภอจักราช แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 8 ตำบล 109 หมู่บ้าน มีพื้นที่ 755.77 ตารางกิโลเมตร สถานศึกษาในเขตบริการมีจำนวน 46 โรงเรียน 1 สาขา มีบุคลากรจำนวน 435 คน นักเรียนจำนวน 7,690 คน
2. อำเภอเฉลิมพระเกียรติ แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 5 ตำบล 61 หมู่บ้าน มีพื้นที่ 278.30 ตารางกิโลเมตร สถานศึกษาในเขตบริการมีจำนวน 20 โรงเรียน มีบุคลากรจำนวน 208 คน นักเรียนจำนวน 3,068 คน
3. อำเภอห้วยแถลง แบ่งพื้นที่การปกครอง ออกเป็น 10 ตำบล 120 หมู่บ้าน มีพื้นที่ 495.18 ตารางกิโลเมตร สถานศึกษาในเขตบริการ มีจำนวน 49 โรงเรียน มีบุคลากรจำนวน 456 คน คน นักเรียนจำนวน 10,240 คน
4. อำเภอโชคชัย แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 10 ตำบล 128 หมู่บ้าน มีพื้นที่ 424.41 ตารางกิโลเมตร สถานศึกษาในเขตบริการมีจำนวน 43 โรงเรียน มีบุคลากรจำนวน 464 คน นักเรียนจำนวน 9,197 คน
5. อำเภอหนองบุญมาก แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 9 ตำบล 104 หมู่บ้าน มีพื้นที่ 590.45 ตารางกิโลเมตร สถานศึกษาในเขตบริการมีจำนวน 30 โรงเรียน มีบุคลากรจำนวน 346 คน นักเรียนจำนวน 7,304 คน

³⁰กระทรวงศึกษาธิการ, จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ, (กรุงเทพมหานคร : การศาสนา, 2546) ,หน้า 24 -26.

ที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดกับ อำเภอโนนสูง และอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

ทิศใต้ ติดกับ อำเภอครบุรี และอำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา

ทิศตะวันออก ติดกับ อำเภอหนองกี่ หนองหงส์ และลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

ทิศตะวันตก ติดกับ อำเภอเมือง และอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

วิสัยทัศน์ (Vision)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 เป็นหน่วยงานที่ขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย ให้เป็นผู้นำหนึ่งในสองของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภายในปีการศึกษา 2556

พันธกิจ (Mission)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 เป็นหน่วยงานที่พัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประชากรวัยเรียนทุกคน ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้คู่คุณธรรมมีความสามารถตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพระดับสากล

เป้าประสงค์ (Goals)

1. ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นหนึ่งในสองของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปีอย่างทั่วถึง และได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มตามศักยภาพ
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีความเข้มแข็งเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สู่ความเป็นหนึ่งในสองของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
5. การศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการพัฒนาคุณภาพ ครูและบุคลากรมีความปลอดภัยและมั่นคง

กลยุทธ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

1. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถทางเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้
2. ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง ครอบคลุม ผู้เรียนได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

4. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ

5. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา ตามแนวทางที่กระจายอำนาจทางการศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

6. พัฒนาการศึกษาระดับพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

จุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระวิชาหลัก เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 4 (Student Achievement)

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกคนอ่านออกเขียนได้คิดเลขเป็น (Literacy & Numeracy)

3. นักเรียนทุกคนมีความสำนึกในความรักชาติ (EQ : Emotion Quotient)

4. เพิ่มศักยภาพนักเรียนในด้านภาษา ด้านคณิตศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์ และด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาสู่ความเป็นหนึ่งในสองของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Excellence)

5. สร้างทางเลือกในการเรียนรู้ที่เน้นให้ประชากรวัยเรียนทุกคนเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงลดอัตราการออกกลางคัน ศึกษาต่อและประกอบอาชีพ (Alternative Learning)

6. ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการขยายผลสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ (Sufficiency Economy)

7. นักเรียน ครูและสถานศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ (Southern Border Provinces)

8. นักเรียน ครูและสถานศึกษาได้รับการพัฒนาเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community)

9. สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งและผ่านการรับรองจากการประเมินคุณภาพภายนอก (Quality Schools)

10. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาผ่านการประเมินคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (Efficient Service Areas)

11. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 สภาพปัญหาเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปและนำเสนอตามลำดับดังนี้

บุญหนา ศรีลาตเถา ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนแคนดงพิทยาคมอำเภอแคนดงจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาวีจยพบว่าการพัฒนาสภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การศึกษาเอกสารการประชุมเชิงปฏิบัติการการนิเทศซึ่งรวบรวมข้อมูลจากการบันทึกการสังเกตการสัมภาษณ์การทำแบบทดสอบทำให้บุคลากรส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 องค์ประกอบกล่าวคือการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลการคัดกรองนักเรียนการส่งเสริมนักเรียนการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนการส่งต่อชัดเจนยิ่งขึ้นแต่ยังมีปัญหาอยู่ส่วนหนึ่งนั่นคือครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนบางคนยังขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงานบางชั้นตอนจึงมีการการพัฒนาต่อในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การอบรมและนิเทศกำกับติดตามจนทำให้บุคลากรเกิดความรู้อความเข้าใจสามารถดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้เป็นอย่างดีและนำสู่การปฏิบัติได้ตามขั้นตอนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ขั้นตอน³¹

ทวีศักดิ์ สนธิ ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสวายวิทยาคารอำเภอเมืองจังหวัดสุรินทร์พบว่าการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนการพัฒนาในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การประชุมปฏิบัติการและการนิเทศเทคนิคการให้คำปรึกษาทำให้ครูกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเฉพาะมีความเข้าใจในเรื่องของการรู้จักนักเรียนรายบุคคลและการคัดกรองนักเรียนได้ดีขึ้นแต่ยังไม่สามารถที่จะประสานงานและสื่อสารในการส่งต่อนักเรียนเพื่อแก้ปัญหาผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าจึงได้ดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การนิเทศแบบมีส่วนร่วมโดยมีผู้นิเทศเป็นคณะกรรมการนิเทศของโรงเรียนจากการประชุมสรุปผลการพัฒนาส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายมีความเข้าใจและสามารถปฏิบัติการให้คำปรึกษาช่วยเหลือนักเรียนได้ดีขึ้นและเมื่อวางระบบการทำงานให้

³¹บุญหนาศรีลาตเถา, “การพัฒนาการดำเนินงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนแคนดงพิทยาคมอำเภอแคนดงจังหวัดบุรีรัมย์”, รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2550, 98 หน้า.

ชัดเจนทุกขั้นตอนครูสามารถปฏิบัติงานได้ตามบทบาทหน้าที่ได้ชัดเจนถูกต้องและรวดเร็วสามารถประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องและส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาได้อย่างทันท่วงที่เป็นผลดีต่อการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้³²

ประเสริฐ สวนจันทร์ ได้วิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของเขต 1 พบว่า

1. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมากที่สุดรองลงมาคือด้านการคัดกรองนักเรียนและด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านตามลำดับ

2. การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของเขต 1 จำแนกตามตำแหน่งของบุคลากรในโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของเขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของเขต 1 จำแนกตามจำแนกตามประเภทของโรงเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนเพียงด้านเดียวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ส่วนด้านด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการส่งเสริมนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาและด้านการส่งต่อพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ³³

โชวันันต์ มารุตวงศ์ ได้วิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดปทุมธานีพบว่าครูที่ปรึกษาทุกคนมีความเข้าใจใน

³² ทวีศักดิ์สนธิ, “การพัฒนาครูที่ปรึกษาด้านการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสวายวิทยาคารอำเภอเมืองจังหวัดสุรินทร์”, รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2551, 106 หน้า.

³³ ประเสริฐ สวนจันทร์, “การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของเขต 1”, งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2553 , 136 หน้า.

บทบาทและระบบปฏิบัติงานของครูที่ปรึกษาทุกคนมีความเข้าใจในบทบาทและระบบปฏิบัติงานของครูที่ปรึกษาและเกิดความตระหนักในการที่จะช่วยแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมีความชัดเจนเป็นระบบ³⁴

ณรงค์ ชัยสาไพรวัลย์ ได้วิจัยเรื่อง การติดตามผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมหาชัยพิทยาคารจังหวัดมหาสารคามพบว่า การป้องกันและการแก้ไขปัญหาการคัดกรองนักเรียน การส่งต่อนักเรียน และการส่งเสริมนักเรียนมีปัญหาปานกลางยกเว้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีปัญหาน้อยที่สุด ได้เสนอแนะให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีคณะกรรมการนิเทศติดตามอย่างสม่ำเสมอ ให้โรงเรียนพัฒนาระบบสารสนเทศมีความพร้อมด้านเอกสารสื่อและอุปกรณ์ในการดำเนินงานมีการประชาสัมพันธ์และควรจัดอบรมสัมมนาให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในส่วนของความพึงพอใจของนักเรียนพบว่าในภาพรวมนักเรียนพอใจในครูประจำชั้นที่เกี่ยวข้องในด้านนักเรียนและด้านการดำเนินงานของโรงเรียนมาก³⁵

รุจิรา ภรณ์คำศิลา ได้วิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและระดับช่วงชั้น ทั้ง โดยรวมและรายด้านพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูแนะแนวมีปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวมแตกต่างกัน³⁶

³⁴ ไซวันันต์ มารุตวงศ์, “การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดปทุมธานี”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2547, 124 หน้า.

³⁵ ณรงค์ สาไพรวัลย์, “การติดตามผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมหาชัยพิทยาคารจังหวัดมหาสารคาม”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2546, 159 หน้า.

³⁶ รุจิรา ภรณ์คำศิลา, “สภาพปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม), 2552, 227 หน้า.

มธุริน แผลงจันทิก ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 5 อยู่ในระดับปานกลางด้านการคัดกรองนักเรียนมีการปฏิบัติมากที่สุด³⁷

จารุวรรณ รัตนมาลี ได้วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการครูเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของข้าราชการครูในโรงเรียนนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพประสบการณ์การทำงานและขนาดของโรงเรียนที่มีผลต่อการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวม³⁸

พลพรรษณ์ ภูสีดวง ได้วิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านมีระดับปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.0146

ยุทธนา เรื่องไพศาล ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีพบว่า

1. ปัญหาการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาชายและครูที่ปรึกษาหญิงอยู่ในระดับปานกลาง
2. ปัญหาการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาชายกับครูที่ปรึกษาหญิงไม่แตกต่างกัน
3. ข้อเสนอแนะสำคัญในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้แก่โรงเรียนควรจัดเวลาและความสะดวกให้ครูในการเยี่ยมบ้าน โรงเรียนควรคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลนักเรียนหลายๆด้าน โรงเรียนควรจัดให้มีการให้ความรู้ทำความเข้าใจให้กับครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมก่อนเรียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน โรงเรียนควรพัฒนาครูที่ปรึกษาให้มีความรู้ทักษะ

³⁷มธุริน แผลงจันทิก, “การศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 5”, สารนิพนธ์ครู-ศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ), 2554, 114 หน้า.

³⁸จารุวรรณ รัตนมาลี, “สภาพและปัญหาการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 3”, รายงานการศึกษา ค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2547, 138 หน้า.

ตลอดทั้งเทคนิคในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนและครูที่ปรึกษาควรพยายามแก้ไขปัญหานักเรียนก่อนการส่งต่อ³⁹

วิจิต รุ่งศรีทอง ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารและดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน⁴⁰

เพ็ญ ศรีนิตยา ได้วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 4 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือทั้งรายด้านและรายข้อไม่แตกต่างกัน⁴¹

สุรัชต์ ชาตะรักษ์ ได้วิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคายเขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนทั้งโดยรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน⁴²

วีรพงษ์ เจริญไชย ได้วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนมเขต 2 พบว่าสภาพการดำเนินงาน

³⁹ยุทธนา เรื่องไพศาล, “ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2547, 85 หน้า.

⁴⁰วิจิต รุ่งศรีทอง, “การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารและดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏนครราชสีมา), 2545, 110 หน้า.

⁴¹เพ็ญศรี นิตยา, “สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 4”, การศึกษาค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย), 2551, 136 หน้า.

⁴²สุรัชต์ ชาตะรักษ์, “การดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคายเขต 3”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม), 2550, 156 หน้า.

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน⁴³

สุภาพ อัยยะ ได้วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 1 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นด้านการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 1 ไม่แตกต่างกัน⁴⁴

ธีรภัทร สำเภา ได้วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนมตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกันและจำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน⁴⁵

สุรินทร์ โพธิ์เหมือน ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูแนะแนวที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กขนาดกลางขนาดใหญ่โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน⁴⁶

จักรี โพธิ์สำนัก ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระงั่วเขต 2 พบว่าปัญหาการดำเนินงานระบบดูแล

⁴³วีรพงษ์ เจริญไชย, “สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนครเขต 2”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร), 2552, 148 หน้า.

⁴⁴สุภาพ อัยยะ, “สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 1” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย), 2552, 108 หน้า.

⁴⁵ธีรภัทร สำเภา , “สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 – 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนครพนม), 2553, 125 หน้า.

⁴⁶สุรินทร์ โพธิ์เหมือน, “ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์เขต 3”, วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์), 2553, 158 หน้า.

ช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05⁴⁷

สมศักดิ์ วรรณศิริ ได้วิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 3 - 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 ตามความคิดของผู้บริหาร โรงเรียนครูผู้สอนและผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนพบว่าปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากเพราะว่าบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกันของผู้บริหาร โรงเรียนครูผู้สอนและผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนซึ่งผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนนั้นมีหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการวางแผนกำหนดนโยบายการปฏิบัติงานร่วมกันและมีความตระหนักถึงความสำคัญที่จะดำเนินงานระบบช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบมีความชัดเจนมีการประสานความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในโรงเรียนและนอกโรงเรียนรวมทั้งมีวิธีการกิจกรรมเครื่องมือต่างๆที่มีคุณภาพในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอันจะส่งผลให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบผลสำเร็จและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระบบที่สามารถดำเนินการเพื่อรองรับการประกันคุณภาพการศึกษาส่วนผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนที่มาจากคณะกรรมการ โรงเรียนนั้นมีบทบาทหน้าที่กำกับส่งเสริมสนับสนุนให้เห็นข้อเสนอแนะและรับทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเท่านั้นไม่ได้ร่วมลงมือปฏิบัติกับผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนเป็นเพียงผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานดังนั้นจึงทำให้ผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนที่มาจากคณะกรรมการ โรงเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างจากผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน⁴⁸

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนคือปัญหาและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาทางสังคมของนักเรียนงานวิจัยที่ทำให้เด็กมีปัญหาและลักษณะของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กปัญหาด้านวินัยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ความต้องการของนักเรียนสิ่งสำคัญคือครูที่ปรึกษาสามารถดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้าน

⁴⁷จักรี โพธิ์สำนัก, “ปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2”, งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2550, 73 หน้า.

⁴⁸สมศักดิ์ วรรณศิริ, “การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 3 -4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม), 2550, 88 หน้า.

ต่างๆ รวมถึงเป็นผู้บุคคลที่ใจกว้างมีความยุติธรรมในการดูแลเอาใจใส่นักเรียนส่วนที่สำคัญการจัดกระบวนการบริหารภายในโรงเรียนให้เป็นระบบที่สามารถแก้ไขปัญหาได้และเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้องกำหนดกรอบการปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้แก้ไขตามพฤติกรรมที่เหมาะสมมีกฎระเบียบในการลงโทษนักเรียนในเชิงบวกไม่ใช่การจับผิดแต่เป็นการช่วยเหลือและสนับสนุนนักเรียนได้ปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมของตนเองและที่สำคัญคือพ่อแม่ผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีจึงมีส่วนทำให้พฤติกรรมของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไป

ผู้วิจัยในฐานะเป็นนักวิชาการศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการดูแลส่งเสริมป้องกันแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ทั้ง 5 ด้านของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนคือด้านรู้จักนักเรียนรายบุคคลด้านการคัดกรองนักเรียนด้านส่งเสริมนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการส่งต่อว่ามีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับใดและมีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไรระหว่างโรงเรียนที่มีขนาดเล็กลงใหญ่เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุงพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 และโรงเรียนใกล้เคียงสามารถนำไปปรับปรุงพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นไป

2.6 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 โดยจำแนกตามสถานภาพของบุคลากรคือผู้บริหารครู และขนาดของโรงเรียนเพื่อนำมาเป็นตัวแปรต้นในคู่มือครูที่ปริกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกเป็น 5 ด้าน

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

แผนภาพที่ 2.2 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ในครั้งนี้เป็นการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

- 3.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5. การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 ซึ่งจากสถิติปีการศึกษา 2555 มีจำนวน 1,877 คน¹

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

จากประชากรที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 1,877 คนผู้วิจัยใช้ตารางสำเร็จรูปของเคซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) เป็นเกณฑ์กำหนดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 319 คนและเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีการกระจายไปตามสัดส่วนของประชากรในโรงเรียนแต่ละขนาดผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นจำแนกตามขนาดของโรงเรียนตามสัดส่วนของประชากรได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนแต่ละขนาดดังตารางที่ 3.1

¹สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2, ข้อมูลสารสนเทศปีการศึกษา 2555, (นครราชสีมา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2), 2555, หน้า 17.

และวิธีการให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนแต่ละขนาดผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีการจับสลากแบบไม่ใส่คืน²

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาด สถานศึกษา	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม
เล็ก	76	384	460	13	65	78
กลาง	77	750	827	13	127	141
ใหญ่	50	540	590	9	92	100
รวม	203	1674	1877	35	284	319

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยคำถามครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่มีลักษณะปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่สถานภาพและขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามที่มีลักษณะปลายปิดเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ใน 5 ด้าน ดังนี้ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการคัดกรองนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาและด้านการส่งต่อแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับคือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดปานกลางน้อยและน้อยที่สุดตามวิธีการของลิเคอร์ท Likert ซึ่งมีความหมายดังนี้³

²บุญชมศรีสะอาด , การวิจัยเบื้องต้นแก้ไขเพิ่มเติม, พิมพ์ครั้งที่ 7, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2545), หน้า 53.

³บุญชมศรีสะอาด, “การวิจัยเบื้องต้น”, ฉบับปรับปรุงใหม่, พิมพ์ครั้งที่ 8, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2553), หน้า 209.

คะแนน 5	หมายถึงมีการปฏิบัติมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึงมีการปฏิบัติมาก
คะแนน 3	หมายถึงมีการปฏิบัติปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึงมีการปฏิบัติน้อย
คะแนน 1	หมายถึงมีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended) เกี่ยวกับการเสนอแนะการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.3.1 การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัยให้ได้ตามลักษณะที่กล่าวถึงข้างต้นผู้วิจัยได้มีการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนในบทที่ 2 มีการกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะในตัวแปรที่ศึกษาทั้ง 5 ด้านไว้ในบทที่ 1 แล้วสร้างข้อคำถามในแบบสอบถามแต่ละด้านให้มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้แต่ละด้านนั้นได้ข้อคำถามในแบบสอบถามแต่ละด้านดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมี 8 ข้อ 2) ด้านการคัดกรองนักเรียนมี 8 ข้อ 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียนมี 8 ข้อ 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 8 ข้อ และ 4) ด้านการส่งต่อมี 8 ข้อ

3.3.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.3.2.1 การตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะผู้วิจัยนำหนังสือของ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านคือ 1) นายเกียรติยศ บุษพามาลาเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา 2) นายสมดี พรหนองแสน เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและด้านภาษาไทยและ 3) ส.ต.ต.อุดม สกัจจวา เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามในแบบสอบถามกับนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้ในแต่ละด้านตามแนวคิดการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruency: IOC) ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าข้อคำถาม (item) ในแบบสอบถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 เป็นค่าที่สูงกว่าเกณฑ์ 0.50 ทุกข้อคำถามแสดงว่าข้อคำถามนั้นๆ มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้

3.3.2.2 การตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ผู้วิจัยนำหนังสือของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ (Try-out) จากบุคลากรในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 30 รายแล้วนำผลการทดลองใช้นั้นมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาโดยวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งพบว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยภาพรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 และจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเท่ากับ 0.92 ด้านการคัดกรองนักเรียน มีค่าเท่ากับ 0.93 ด้านการส่งเสริมนักเรียน มีค่าเท่ากับ 0.92 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีค่าเท่ากับ 0.93 และด้านการส่งต่อ มีค่าเท่ากับ 0.92 ซึ่งแต่ละด้านมีค่าความเชื่อมั่น อยู่ระดับที่ระดับ 0.92 – 0.93 อ้างอิงดังข้อมูลในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยรวมทั้งฉบับและรายด้าน

ด้านที่	แบบสอบถามรายด้าน	ค่าความเชื่อมั่น
1	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	0.92
2	ด้านการคัดกรองนักเรียน	0.93
3	ด้านการส่งเสริมนักเรียน	0.92
4	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	0.93
5	ด้านการส่งต่อ	0.92
รวม		0.92

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือคือแบบสอบถาม ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.4.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 เพื่อให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 อนุญาตเก็บข้อมูลพร้อมออกหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2

3.4.2 ผู้วิจัยนำหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้บริหารสถานศึกษา

3.4.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเองกับกลุ่มตัวอย่างบุคลากรใน โรงเรียนซึ่งแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 319 ชุด ได้คืน 319 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3.4.4 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ได้ดำเนินการโดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางการวิจัยสังคมศาสตร์มาประมวลผลข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ค่าสถิติความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่า t-test, F-test เพื่อนำไป วิเคราะห์กับแบบสอบถามมีลำดับขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามแบบสอบถามโดยหา ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอแบบความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

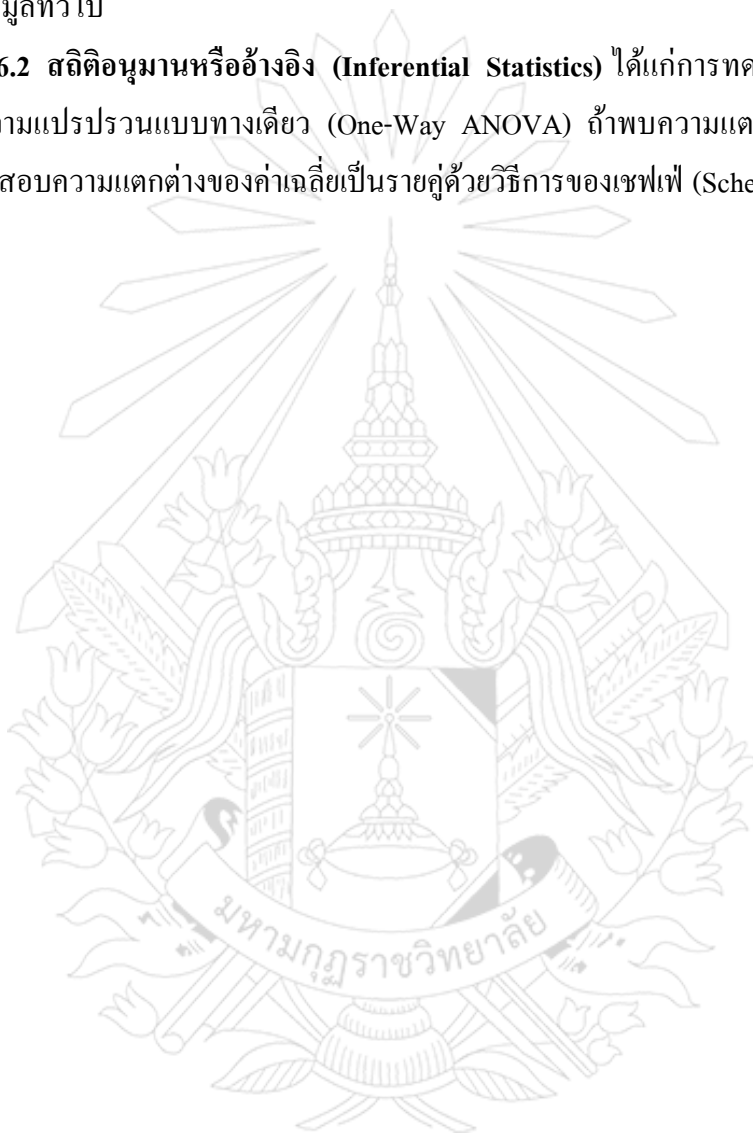
ตอนที่ 3 ทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 กับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามแบบสอบถามของกลุ่ม ตัวอย่างด้านสถานภาพโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ส่วนด้านขนาดสถานศึกษาใช้การทดสอบ ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ถ้าพบ ความแตกต่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟ เฟ้ (Scheffe' Method)

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้สำหรับการทำวิจัยเรื่องนี้ได้แก่

3.6.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ค่าสถิติความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับบรรยายข้อมูลทั่วไป

3.6.2 สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่การทดสอบที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ไว้ดังนี้คือ เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนทั้ง 5 ด้านคือการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการคัดกรองนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาและด้านการส่งต่อของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 และเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแต่ละด้านจำแนกตามสถานภาพของบุคลากรและขนาดของโรงเรียน

ในการนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซี (Krejcie) และมอร์แกน(Morgan) จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำนวน 187 โรงเรียนจำนวนบุคลากร 1,877 คนได้กลุ่มตัวอย่าง 319 คนแล้วทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างให้กระจายไปยังขนาดของโรงเรียนตามสัดส่วนโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นจำแนกตามขนาดของโรงเรียนและวิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากแบบไม่ใส่คืนการเก็บรวบรวมข้อมูลเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามจากนั้นนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติเพื่อคำนวณหาค่าสถิติสำหรับตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้มีลำดับขั้นตอนดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ผลการวิเคราะห์สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง

S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบตัวแปรที่มากกว่า 2 กลุ่ม
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean of Square)
Scheffe'	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความแตกต่างเป็นรายคู่
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($P < 0.05$)
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P < 0.01$)

4.2 ผลการวิเคราะห์สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

จากแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้จำนวน 341 คนได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 319 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามจากจำนวนทั้งหมดที่ส่งไปผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์แสดงสถานภาพของบุคลากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามเป็นค่าความถี่ค่าร้อยละปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไป	n	ร้อยละ
1. สถานภาพ		
1. ผู้บริหารสถานศึกษา	35	09.38
2. ครูผู้สอน	284	90.62
2. ขนาดโรงเรียน		
1. ขนาดเล็ก	78	19.35
2. ขนาดกลาง	141	37.83
3. ขนาดใหญ่	100	42.82

จากตารางที่ 4.1 พบว่าบุคลากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 319คนเป็นผู้บริหารสถานศึกษา (ร้อยละ 09.38) น้อยกว่าครูผู้สอน (ร้อยละ 90.62) และเมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่มากที่สุด (ร้อยละ 42.82) รองลงมาคือโรงเรียนขนาดกลาง (ร้อยละ 37.83) และน้อยที่สุดคือโรงเรียนขนาดเล็ก (ร้อยละ 19.35)

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3.1 ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยในข้อนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) ผลการวิเคราะห์ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลจำแนกตามสถานภาพ 3) ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลจำแนกตามขนาดของโรงเรียนดังนี้

4.3.1.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลภาพรวมและรายข้อ

ผลการวิเคราะห์ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในภาพรวมและรายข้อดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยรวมและรายข้อ

ที่	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	การส่งเสริมสนับสนุนและให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.05	0.65	ปานกลาง
2.	ความเข้าใจในกระบวนการจัดทำข้อมูลเป็นรายบุคคล	3.07	0.64	ปานกลาง
3.	ความหลากหลายของเครื่องมือที่ใช้ในการเกี่ยวกับข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.03	0.70	ปานกลาง
4.	ความยุ่งยากในการใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน	2.99	0.69	ปานกลาง
5.	ความชัดเจนของข้อมูลในระเบียบสะสมของนักเรียนแต่ละบุคคล	3.06	0.78	ปานกลาง
6.	ความยุ่งยากในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนของครูที่ปรึกษา	3.12	0.80	ปานกลาง
7.	โรงเรียนจัดเวลาและอำนวยความสะดวกให้ครูที่ปรึกษาในการออกเยี่ยมบ้าน	2.98	0.67	ปานกลาง
8.	ความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียนในการให้ข้อมูล	3.13	0.71	ปานกลาง
รวม		3.05	0.37	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 พบว่าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 2 มีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

โดยมีข้อสังเกตว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียนในการให้ข้อมูลกับโรงเรียน ($\bar{X} = 3.13$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือโรงเรียนจัดเวลาและอำนวยความสะดวกให้ครูที่ปรึกษาในการออกเยี่ยมบ้าน ($\bar{X} = 2.98$)

จากข้อเสนอแนะการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลที่ได้จากแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open ended) มีข้อเสนอแนะที่สำคัญ ดังนี้ 1) ควรจัดอบรมนิเทศครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่รับผิดชอบตั้งคณะกรรมการช่วยเหลือครู

(ค่าความถี่เท่ากับ 62) 2) ควรลดภาระงานครูที่ปรึกษาไม่ควรเปลี่ยนครูที่ปรึกษาบ่อย (ค่าความถี่เท่ากับ 56) 3) ครูต้องรู้ปัญหาของนักเรียนและควรเยี่ยมบ้านอย่างสม่ำเสมอ (ค่าความถี่เท่ากับ 54)

4.3.1.2 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้วิธีทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	สถานภาพ						t	Sig
	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครูผู้สอน				
	n	\bar{X}	S.D	n	\bar{X}	S.D		
ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	35	2.95	0.35	284	3.07	0.37	-2.00*	0.04

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.3 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูผู้สอนมีความเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมากกว่าความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

4.3.1.3 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้เพื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน 3 ขนาดคือ ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 120 คนลงมา) , ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121 – 300 คน) และขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 301 คนขึ้นไป) โดยวิธีการทดสอบค่าเอฟ (F-test) จากการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

	ค่าเฉลี่ยตามขนาดของโรงเรียน			แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่						
ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล	3.16	2.96	3.02	ระหว่างกลุ่ม	2	2.44	1.22	9.26**	0.00
				ภายในกลุ่ม	316	38.36	0.13		
				รวม	318	40.81			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.4 พบว่าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 มีระดับการศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงทำการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ่ ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นรายคู่ จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยวิธีการของเซฟเฟ่

ขนาดของโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย	ขนาดของโรงเรียน		
		ขนาดเล็ก (3.16)	ขนาดกลาง (2.96)	ขนาดใหญ่ (3.02)
ขนาดเล็ก	(3.16)	-	0.20*	-0.13*
ขนาดกลาง	(2.96)			-0.07
ขนาดใหญ่	(3.02)			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.5 พบว่าสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่มีระดับการแสดงผลออกด้านกรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสถานศึกษาขนาดเล็กมีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมากกว่าขนาดใหญ่และขนาดกลาง

4.3.2 ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ด้านการคัดกรองนักเรียนและเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยในข้อนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) ผลการวิเคราะห์ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ด้านการคัดกรองนักเรียน 2) ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ด้านการคัดกรองนักเรียนจำแนกตามสถานภาพ 3) ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ด้านการคัดกรองนักเรียนจำแนกตามขนาดของโรงเรียนดังนี้

4.3.2.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ด้านการคัดกรองนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ในส่วนนี้เป็นผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในภาพรวมและรายข้อดังแสดงในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ด้านการคัดกรองนักเรียน

ที่	ด้านการคัดกรองนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	ความชัดเจนของเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียน	3.46	0.66	ปานกลาง
2.	การมีส่วนร่วมในการจัดทำเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียนของครูที่ปรึกษา	3.28	0.68	ปานกลาง
3.	ความชัดเจนของตัวชี้วัดของเกณฑ์การแบ่งกลุ่ม	3.37	0.78	ปานกลาง
4.	ความถูกต้องของผลการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนในการแบ่งกลุ่มนักเรียน	3.36	0.81	ปานกลาง
5.	การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจตรงกัน	3.48	0.87	ปานกลาง
6.	การมีส่วนร่วมในการแบ่งกลุ่มนักเรียนจากผู้ปกครอง	2.84	0.81	ปานกลาง
7.	การเก็บรักษาความลับผลการคัดกรองนักเรียนของครูที่ปรึกษา	2.30	0.84	น้อย
8.	การคัดกรองนักเรียนพิจารณาจากข้อมูลนักเรียนหลายๆด้าน	2.13	0.74	น้อย
	รวม	3.03	0.38	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่าการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ด้านการคัดกรองนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นการเก็บรักษาความลับผลการคัดกรองนักเรียนของครูที่ปรึกษา ($\bar{X} = 2.30$) และการคัดกรองนักเรียนพิจารณาจากข้อมูลนักเรียนหลายๆด้าน ($\bar{X} = 2.13$) โดยมีข้อสังเกตว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการมีส่วนร่วมในการจัดทำเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียนของครูที่ปรึกษา ($\bar{X} = 3.28$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการคัด

กรองนักเรียนพิจารณาจากข้อมูลนักเรียนหลายๆด้าน ($\bar{X} = 2.13$) จากข้อเสนอแนะแนวการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนที่ได้

จากแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open ended) มีข้อเสนอแนะที่สำคัญดังนี้ 1) ควรมีข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลมีการคัดเลือกนักเรียนควรพิจารณาหลายๆด้าน (ค่าความถี่เท่ากับ 60) 2) ขาดการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับครูผู้สอนในการแบ่งกลุ่มควรมีเกณฑ์การคัดกรองที่ชัดเจน (ค่าความถี่เท่ากับ 52) 3) ควรมีการจัดอบรมครูเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียน (ค่าความถี่เท่ากับ 45)

4.3.2.2 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้านการคัดกรองนักเรียนจำแนกตามสถานภาพ

ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้านการคัดกรองนักเรียนจำแนกตามสถานภาพโดยใช้วิธีทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	สถานภาพ						t	Sig
	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครูผู้สอน				
	n	\bar{X}	S.D	n	\bar{X}	S.D		
ด้านการคัดกรองนักเรียน	35	2.91	0.37	284	3.07	0.38	-2.24*	0.02

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 4.7 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อระดับการศึกษาการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อระดับการศึกษาการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนมากกว่าความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

4.3.2.3 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาคำนิพนธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้านการคัดกรองจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้เพื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษาคำนิพนธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน 3 ขนาดคือขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 120 คนลงมา) ,ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121 – 300 คน) และขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 301 คนขึ้นไป) โดยวิธีการทดสอบค่าเอฟ (F-test) จากการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาคำนิพนธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ด้านการคัดกรองจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ด้านการคัดกรองนักเรียน	ค่าเฉลี่ยตามขนาดของโรงเรียน			แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่						
คัดกรองนักเรียน	3.10	3.04	2.89	ระหว่างกลุ่ม	2	1.71	0.86	6.10**	0.00
				ภายในกลุ่ม	316	40.84	0.14		
				รวม	318	42.55			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.8 พบว่าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 มีระดับการศึกษาคำนิพนธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงทำการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษาคำนิพนธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ่ ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ผลการทดสอบรายคู่เพื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนเป็นรายคู่จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยวิธีการของเซฟเฟ่

ขนาดของโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย	ขนาดของโรงเรียน		
		ขนาดเล็ก (3.10)	ขนาดกลาง (3.04)	ขนาดใหญ่ (2.89)
ขนาดเล็ก	(3.10)	-	0.06	-0.21*
ขนาดกลาง	(3.04)			0.15*
ขนาดใหญ่	(2.89)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.9 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กกับผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลางและผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่มีระดับการแสดงออกด้านการคัดกรองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสถานศึกษาขนาดเล็กมีระดับการศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนมากกว่าขนาดใหญ่และขนาดกลาง

4.3.3 ระดับการศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 และเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยในข้อนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) ผลการวิเคราะห์ระดับการศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 2) ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ 3) ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนดังนี้

4.3.3.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้านการส่งเสริมนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ในส่วนนี้เป็นผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในภาพรวมและรายข้อดังแสดงในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ด้านการส่งเสริมนักเรียน

ที่	ด้านการคัดกรองนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	การจัดกิจกรรมโฮมรูมและบันทึก	2.42	0.71	น้อย
2.	ความพร้อมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนของครูที่ปรึกษา	2.50	0.66	น้อย
3.	การให้ความสำคัญกับกิจกรรมก่อนเรียนของครูที่ปรึกษา	2.28	0.69	น้อย
4.	ความสม่ำเสมอในการจัดกิจกรรมก่อนเรียนให้กับนักเรียน	2.19	0.69	น้อย
5.	ความสนใจต่อกิจกรรมก่อนเรียนของนักเรียน	2.40	0.60	น้อย
6.	ความสอดคล้องในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนกับความ ต้องการของนักเรียน	2.57	0.57	ปานกลาง
7.	ความต่อเนื่องในการดำเนินการจัดการกิจกรรมส่งเสริม นักเรียนของโรงเรียน	2.71	0.60	ปานกลาง
8.	ความสอดคล้องของนโยบายโรงเรียนในการพัฒนานักเรียน กับการจัดกิจกรรมก่อนเรียน	2.73	0.62	ปานกลาง
รวม		2.48	0.28	น้อย

จากตารางที่ 4.10 พบว่าการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ด้านการส่งเสริมนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อยยกเว้นความสอดคล้องในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนกับความ ต้องการของนักเรียน ($\bar{X} = 2.57$) ความต่อเนื่องในการดำเนินการจัดการกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนของโรงเรียน ($\bar{X} = 2.71$) และความสอดคล้องของนโยบายโรงเรียนในการพัฒนานักเรียนกับการจัดกิจกรรมก่อนเรียน ($\bar{X} = 2.73$) อยู่ในระดับปาน

กลางโดยมีข้อสังเกตว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือความสอดคล้องของนโยบายโรงเรียนในการพัฒนา นักเรียนกับการจัดกิจกรรมก่อนเรียน ($\bar{X} = 2.73$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือความสม่ำเสมอในการจัด กิจกรรมก่อนเรียนให้กับนักเรียน ($\bar{X} = 2.19$) จากข้อเสนอแนะการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนที่ได้จากแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open ended) มีข้อเสนอแนะที่สำคัญดังนี้ 1) ควรสร้างความสำคัญในกิจกรรมโฮมรูมของครูและนักเรียนเพื่อ สะท้อนความผูกพันระหว่างครูและนักเรียน (ค่าความถี่เท่ากับ 58) 2) ควรมีกิจกรรมส่งเสริม นักเรียนที่หลากหลายก้าวทันเทคโนโลยี (ค่าความถี่เท่ากับ 51) 3) การส่งเสริมนักเรียนไม่ค่อย ต่อเนื่องไม่ชัดเจนไม่เป็นรูปธรรมนักเรียนไม่ค่อยแสดงออก (ค่าความถี่เท่ากับ 48)

4.3.3.2 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้าน การส่งเสริมนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนก ตามสถานภาพ

ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 2 จำแนกตามสถานภาพโดยใช้วิธีทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน สถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ด้านการส่งเสริมนักเรียนจำแนกตามสถานภาพ

การดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	สถานภาพ						t	Sig
	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครูผู้สอน				
	n	\bar{X}	S.D	n	\bar{X}	S.D		
ด้านการส่งเสริม นักเรียน	35	2.39	0.22	284	2.49	0.29	-2.07*	0.60

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.11 พบว่าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีระดับการศึกษาการดำเนินการระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่

ครูผู้สอน มีความเห็นต่อการศึกษาคำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริม
นักเรียนมากกว่า ผู้บริหารสถานศึกษา

4.3.3.3 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาคำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้เพื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษาคำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาานครราชสีมา เขต 2 ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกันจำแนกเป็น 3 ขนาดคือขนาดเล็ก
(จำนวนนักเรียน 120 คนลงมา) , ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121 – 300 คน) และขนาดใหญ่
(จำนวนนักเรียน 301 คนขึ้นไป) โดยวิธีการทดสอบค่าเอฟ (F-test) จากการวิเคราะห์ค่าความ
แปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาคำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ด้านการส่งเสริมนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาานครราชสีมา เขต 2 ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน

	ค่าเฉลี่ยตามขนาดของ โรงเรียน			แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
	ขนาด เล็ก	ขนาด กลาง	ขนาด ใหญ่						
ด้านการ ส่งเสริม นักเรียน	2.53	2.41	2.48	ระหว่างกลุ่ม	2	1.00	0.50	4.55	0.57
				ภายในกลุ่ม	316	22.02	0.76		
				รวม	318	23.01			

จากตารางที่ 4.12 พบว่าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต 2 มีระดับการศึกษาคำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริม
นักเรียนไม่แตกต่างกัน

4.3.4 ระดับการศึกษาคำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครราชสีมา เขต 2 และเปรียบเทียบจำแนก
ตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยในข้อนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) ผลการวิเคราะห์ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 2) ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ 3) ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนดังนี้

4.3.4.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2

ผลการวิเคราะห์ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ในส่วนนี้เป็นผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในภาพรวมและรายชื่อดังแสดงในตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

ที่	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	การพัฒนาของโรงเรียนให้ครูมีความรู้ทักษะตลอดทั้งเทคนิคในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน	3.40	0.97	ปานกลาง
2.	มาตรการให้ครูที่ปรึกษาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนที่ชัดเจน โดยเน้นที่การปฏิบัติจริง	3.34	0.83	ปานกลาง
3.	ความมีทักษะการให้คำปรึกษาของครูที่ปรึกษา	3.19	0.83	ปานกลาง
4.	ความต่อเนื่องในการให้คำปรึกษาของครูที่ปรึกษา	3.26	0.87	ปานกลาง
5.	ความศรัทธาเชื่อถือของนักเรียนต่อครูที่ปรึกษา	3.24	0.77	ปานกลาง
6.	การอุทิศตนในการแก้ปัญหานักเรียนของครูที่ปรึกษา	3.29	0.81	ปานกลาง
7.	สัมพันธภาพระหว่างครูที่ปรึกษากับนักเรียน	3.36	0.75	ปานกลาง
8.	วุฒิภาวะทางอารมณ์ของครูที่ปรึกษาในการแก้ปัญหานักเรียน	3.19	0.83	ปานกลาง
รวม		3.28	0.60	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.13 พบว่าการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยมีข้อสังเกตว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการพัฒนาของโรงเรียนให้ครูมีความรู้ทักษะตลอดทั้งเทคนิคในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ($\bar{X} = 3.40$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือวุฒิภาวะทางอารมณ์ของครูที่ปรึกษาในการแก้ปัญหานักเรียน ($\bar{X} = 3.19$) จากข้อเสนอแนะการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ได้จากแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open ended) มีข้อเสนอแนะที่สำคัญดังนี้ 1) ควรติดตามอย่างใกล้ชิดและร่วมมือกับผู้ปกครองชุมชนและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง (ค่าความถี่เท่ากับ 60) 2) ควรส่งเสริมนักเรียนทำกิจกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด (ค่าความถี่เท่ากับ 54) 3) ควรจัดครูเข้าอบรมทักษะและเทคนิคการให้ครูที่ปรึกษาแก่นักเรียนเพื่อให้มีการป้องกันและแก้ไขอย่างเป็นระบบ (ค่าความถี่เท่ากับ 47)

4.3.4.2 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ

ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามสถานภาพโดยใช้วิธีทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ

การดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	สถานภาพ						t	Sig
	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครูผู้สอน				
	n	\bar{X}	S.D	n	\bar{X}	S.D		
ด้านการป้องกันและ แก้ไขปัญหา	35	3.09	0.61	284	3.32	0.59	-2.41*	0.57

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.14 พบว่าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีระดับการศึกษาการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ปัญหามากกว่า ผู้บริหารสถานศึกษา

4.3.4.3 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้เพื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกันจำแนกเป็น 3 ขนาดคือขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 120 คนลงมา) , ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121 – 300 คน) และขนาดใหญ่

(จำนวนนักเรียน 301 คนขึ้นไป) โดยวิธีการทดสอบค่าเอฟ (F-test) จากการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน

	ค่าเฉลี่ยตามขนาดของโรงเรียน			แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่						
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.50	3.29	3.25	ระหว่างกลุ่ม	2	15.88	7.94	26.24**	0.00
				ภายในกลุ่ม	316	88.02	0.30		
				รวม	318	103.90			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.15 พบว่าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 มีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงทำการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเป็นรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ่ ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ผลการทดสอบรายคู่เพื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเป็นรายคู่จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยวิธีการของเซฟเฟ่

ขนาดของโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย	ขนาดของโรงเรียน		
		ขนาดเล็ก (3.50)	ขนาดกลาง (3.29)	ขนาดใหญ่ (3.25)
ขนาดเล็ก	(3.50)	-	0.21*	0.25**
ขนาดกลาง	(3.29)			0.04
ขนาดใหญ่	(3.25)			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.16 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กกับผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลางและผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่มีระดับการแสดงผลออกด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสถานศึกษาขนาดเล็กมีระดับต่อการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามากกว่าขนาดใหญ่และขนาดกลาง

4.3.5 ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 และเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยในข้อนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) ผลการวิเคราะห์ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 2) ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ 3) ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนดังนี้

4.3.5.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

ผลการวิเคราะห์ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ในส่วนนี้เป็นผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในภาพรวมและรายข้อดังแสดงในตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งต่อของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2

ที่	ด้านการส่งต่อ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	ความพร้อมของนักเรียนในการรับความช่วยเหลือจากครูที่ปรึกษาและบุคลากรอื่น	3.36	0.75	ปานกลาง
2.	ความพยายามของครูที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนก่อนการส่งต่อ	3.19	0.83	ปานกลาง
3.	วิธีการของครูที่ปรึกษาในการจูงใจให้นักเรียนยินดีต่อการถูกส่งต่อเพื่อรับการช่วยเหลือ	3.28	0.67	ปานกลาง
4.	ความสม่ำเสมอในการติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา	3.37	0.74	ปานกลาง
5.	ความร่วมมือระหว่างครูแนะแนวกับครูที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาให้นักเรียน	2.96	0.67	ปานกลาง
6.	ความมีทักษะของครูฝ่ายปกครองในการแก้ปัญหาให้นักเรียนส่งต่อ	2.76	0.84	ปานกลาง
7.	ข้อจำกัดเวลาเพื่อการแก้ปัญหาให้นักเรียนของครู	2.68	0.73	ปานกลาง
8.	การประสานระหว่างครูที่ปรึกษากับครูที่จะช่วยเหลือนักเรียนต่อและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	2.66	0.70	ปานกลาง
รวม		3.03	0.37	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.17 พบว่าการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้านการส่งต่อโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการส่งต่ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

โดยมีข้อสังเกตว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือความสม่ำเสมอในการติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา ($\bar{X} = 3.37$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการประสานระหว่างครูที่ปรึกษากับครูที่จะช่วยเหลือนักเรียนต่อและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 2.66$)

จากข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อที่ได้จากแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open ended) มีข้อเสนอแนะที่สำคัญดังนี้ 1) ควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและปฏิบัติจริง (ค่าความถี่เท่ากับ 78) 2) ควรติดตามผลประสานงานระหว่างครูแนะแนวและครูที่ปรึกษารวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้อง (ค่าความถี่เท่ากับ 70) 3) ควรจัดส่งต่ออย่างเป็นระบบ (ค่าความถี่เท่ากับ 65)

4.3.5.2 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ

ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามสถานภาพโดยใช้วิธีทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	สถานภาพ						t	Sig
	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครูผู้สอน				
	n	\bar{X}	S.D	n	\bar{X}	S.D		
ด้านการส่งต่อ	35	2.87	0.42	284	3.06	0.35	-2.39*	0.70

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.18 พบว่าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีระดับการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูผู้สอนมีการศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งต่อ มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษา

4.3.5.3 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้เพื่อเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกันจำแนกเป็น 3 ขนาดคือขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 120 คนลงมา) , ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121 – 300 คน) และขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 301 คนขึ้นไป) โดยวิธีการทดสอบค่าเอฟ (F-test) จากการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน

	ค่าเฉลี่ยตามขนาดของโรงเรียน			แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่						
	ด้านการส่งต่อ	3.15	3.00						
				ภายในกลุ่ม	316	36.87	0.13		
				รวม	318	39.90			

จากตารางที่ 4.19 พบว่าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 มีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาระดับการศึกษาคำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการคัดกรองนักเรียนด้านการส่งเสริมด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหาและด้านการส่งต่อของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต2และเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแต่ละด้าน จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วนสถิติอ้างอิงใช้ทดสอบที่ t-test , F-test การ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูปซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 สามารถสรุปผลดังนี้

5.1.1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่างจำนวน341 คนผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 319ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100 เป็น ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 35คนคิดเป็นร้อยละ 09.38 เป็นครูผู้สอนจำนวน 284คนคิดเป็นร้อยละ 90.62 ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 100 คนคิดเป็นร้อยละ 42.82 รองลงมาคือโรงเรียน ขนาดกลางจำนวน 141คนคิดเป็นร้อยละ 37.83 และน้อยที่สุดคือโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 19.35

5.1.2 ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน

1. โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 มีระดับการศึกษาการศึกษากการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีการศึกษากการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยมีข้อสังเกตว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียนในการให้ข้อมูลกับโรงเรียนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ โรงเรียนจัดเวลาและอำนวยความสะดวกให้ครูที่ปรึกษาในการออกเยี่ยมบ้าน

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 จำแนกตามสถานภาพพบว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูผู้สอนมีระดับการศึกษาการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาเมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของโรงเรียน 3 ขนาดคือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลางและ โรงเรียนขนาดใหญ่พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กขนาดกลางและขนาดใหญ่เป็นรายคู่พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ มีระดับการแสดงผลออกด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมากกว่าขนาดใหญ่และขนาดกลาง

5.1.3 ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้านการคัดกรองนักเรียนและเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 มีระดับการศึกษาการศึกษาระดับประถมศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลางยกเว้นการเก็บรักษาความลับผลการคัดกรองนักเรียนของครูที่ปรึกษาและการคัดกรองนักเรียนพิจารณาจากข้อมูลนักเรียนหลายๆด้าน

โดยมีข้อสังเกตว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการมีส่วนร่วมในการจัดทำเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียนของครูที่ปรึกษาข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการคัดกรองนักเรียนพิจารณาจากข้อมูลนักเรียนหลายๆด้าน

จากข้อเสนอแนะแนวทางการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนที่ได้จากแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open ended) มีข้อเสนอแนะที่สำคัญดังนี้ 1) ควรมีข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลจัดทำเกณฑ์การคัดเลือกนักเรียนควรพิจารณาหลายๆด้าน (ค่าความถี่เท่ากับ 60) 2) ขาดการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับครูผู้สอนในการแบ่งกลุ่มควรมีเกณฑ์การคัดกรองที่ชัดเจน (ค่าความถี่เท่ากับ 52) 3) ควรมีการจัดอบรมครูเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียน (ค่าความถี่เท่ากับ 45)

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 จำแนกตามสถานภาพพบว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูผู้สอนมีระดับการศึกษาการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาเมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของโรงเรียน 3 ขนาดคือโรงเรียนขนาดเล็กโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กขนาดกลางและขนาดใหญ่เป็นรายกลุ่มพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดใหญ่มีระดับการแสดงผลออกด้านการคัดกรองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดย

โรงเรียนขนาดเล็กมีความเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนมากกว่าขนาดใหญ่และขนาดกลาง

5.1.4 ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 ด้านการส่งเสริมนักเรียนและเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 มีระดับการศึกษาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อยยกเว้นความสอดคล้องในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนกับความต้องการของนักเรียนความต่อเนื่องในการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนของโรงเรียนและความสอดคล้องของนโยบายโรงเรียนในการพัฒนานักเรียนกับการจัดกิจกรรมก่อนเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

โดยมีข้อสังเกตว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือความสอดคล้องของนโยบายโรงเรียนในการพัฒนานักเรียนกับการจัดกิจกรรมก่อนเรียนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือความสม่ำเสมอในการจัดกิจกรรมก่อนเรียนให้กับนักเรียน

จากข้อเสนอแนะการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนที่ได้จากแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open ended) มีข้อเสนอแนะที่สำคัญดังนี้ 1) ควรสร้างความสำคัญในกิจกรรมโฮมรูมของครูและนักเรียนเพื่อสะท้อนความผูกพันระหว่างครูและนักเรียน (ค่าความถี่เท่ากับ 58) 2) ควรมีกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนที่หลากหลายก้าวทันเทคโนโลยี (ค่าความถี่เท่ากับ 51) 3) การส่งเสริมนักเรียนไม่ต่อเนื่องไม่ชัดเจนไม่เป็นรูปธรรมนักเรียนไม่ค่อยแสดงออก (ค่าความถี่เท่ากับ 48)

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 จำแนกตามสถานภาพพบว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนไม่แตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของโรงเรียน 3 ขนาดคือโรงเรียนขนาดเล็กโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่พบว่าไม่แตกต่างกัน

5.1.5 ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาและเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 มีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

โดยมีข้อสังเกตว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการพัฒนาของโรงเรียนให้ครูมีความรู้ทักษะตลอดทั้งเทคนิคในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ภาวะทางอารมณ์ของครูที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาให้นักเรียน

จากข้อเสนอแนะการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ได้จากแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open ended) มีข้อเสนอแนะที่สำคัญดังนี้ 1) ควรติดตามอย่างใกล้ชิดและร่วมมือกับผู้ปกครองชุมชนและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง (ค่าความถี่เท่ากับ 60) 2) ควรส่งเสริมนักเรียนทำกิจกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด (ค่าความถี่เท่ากับ 54) 3) ควรจัดครูเข้าอบรมทักษะและเทคนิคการให้ครูที่ปรึกษาแก่นักเรียนเพื่อให้มีการป้องกันและแก้ไขอย่างเป็นระบบ (ค่าความถี่เท่ากับ 47)

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามสถานภาพพบว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาไม่แตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของโรงเรียน 3 ขนาดคือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กขนาดกลางและขนาดใหญ่เป็นรายคู่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ มีระดับการแสดงผลออกด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีความเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามากกว่าขนาดใหญ่และขนาดกลาง

5.1.6 ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้านการส่งต่อและเปรียบเทียบ จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 มีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการส่งต่อโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการส่งต่ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

โดยมีข้อสังเกตว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือความสม่ำเสมอในการติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการประสานระหว่างครูที่ปรึกษากับครูที่จะช่วยเหลือนักเรียนต่อและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

จากข้อเสนอแนะแนวทางการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อที่ได้จากแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open ended) มีข้อเสนอแนะที่สำคัญดังนี้ 1) ควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและปฏิบัติจริง (ค่าความถี่เท่ากับ 78) 2) ควรติดตามผลประสานงานระหว่างครูแนะแนวและครูที่ปรึกษารวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้อง (ค่าความถี่เท่ากับ 70) 3) ควรจัดส่งต่ออย่างเป็นระบบ (ค่าความถี่เท่ากับ 65)

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามสถานภาพพบว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อไม่แตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของโรงเรียน 3 ขนาดคือโรงเรียนขนาดเล็กโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่พบว่าไม่แตกต่างกัน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยโดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 ด้านดังนี้

5.2.1 ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 และเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน

5.2.1.1 ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 มีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางอาจเนื่องมาจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ครูที่ปรึกษาบุคลากรไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียนในการให้ข้อมูลในการให้ข้อมูลกับโรงเรียนเท่าที่ควรทำให้โรงเรียนไม่ทราบข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนอันเป็นข้อมูลพื้นฐานความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนไม่สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียนเพื่อนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้องซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์จึงควรมีการจัดอบรมนิเทศครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่รับผิดชอบตั้งคณะกรรมการช่วยเหลือครูสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่แตกต่างกันหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบทั้งด้านบวกและด้านลบการรับรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนทำให้ครูประจำชั้นครูที่ปรึกษาครูที่ปรึกษาผู้ปกครองเป็นรายบุคคลจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนักเรียนมากขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญหนา ศรีลาตเลา ได้ทำการศึกษาวิจัยการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนแคนดงพิทยาคมอำเภอแคนดงจังหวัดบุรีรัมย์ผลการศึกษาวิจัยพบว่าการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การศึกษาเอกสารการประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการการนิเทศทำให้บุคลากรส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 องค์ประกอบและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีศักดิ์ สนธิ ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสวายวิทยาคารอำเภอเมืองสุรินทร์พบว่าการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนการพัฒนาการรอบที่ 1 โดยการนำใช้กลยุทธ์การประชุมปฏิบัติการและการนิเทศทำให้คำปรึกษาทำให้ครูกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยเฉพาะมีความเข้าใจในเรื่องของการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลได้ดียิ่งขึ้น

5.2.1.2 การเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน

กรณีเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความเห็นต่อระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยครูผู้สอนมีความเห็นต่อการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมากกว่าความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาอาจเนื่องมาจากครูผู้สอนเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนผู้ปกครองนักเรียนให้ ความร่วมมือในการให้ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลจึงมีความรู้ความเข้าใจนักเรียนเป็นรายบุคคล มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดนโยบายส่งเสริมสนับสนุนระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในบทบาทของคณะกรรมการอำนวยการสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของผู้ เกี่ยวข้องกับการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดบทบาทคณะกรรมการอำนวยการมีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนขับเคลื่อนผล ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสร้างขวัญกำลังใจพัฒนาบุคลากรนิเทศกำกับติดตามและประเมินผล สอดคล้องกับการวิจัยของ สมศักดิ์ วรรณศิริ ได้วิจัยเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 พบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่ เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 -4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 จำแนกตามสถานภาพ ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันและสอดคล้องกับ พลพรรธน์ ภูสีดวง ได้วิจัยศึกษาการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชัยภูมิเขต 2 จำแนกตามสภาพโดยรวมมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กรณีเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของโรงเรียนผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 มีระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ นำมาเปรียบเทียบเป็นรายคู่พบว่ามีความเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดย โรงเรียนขนาดเล็กมีความเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมากกว่า โรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางอาจเนื่องมาจากขนาดของโรงเรียนมีจำนวนนักเรียนไม่เท่ากัน แต่ทุกโรงเรียนต้องจัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคลเหมือนกันทุกโรงเรียน โดยเฉพาะความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียนในการให้ข้อมูลกับ โรงเรียนโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งมีจำนวนนักเรียนน้อยกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาด ใหญ่และส่วนมากอยู่ในชนบทที่ครูและผู้ปกครองนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีประกอบกับครูผู้สอนมี

ความรับผิดชอบนักเรียนจำนวนน้อยกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่จึงทำให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลทำได้ครอบคลุมและมีระบบข้อมูลที่ถูกต้องดีกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ประเสริฐ สวนจันทร์** ได้วิจัยเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของเขต 1 พบว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของเขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและสอดคล้องกับ **พลพรรณ ภูสิตวง** ได้วิจัยศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับ **สุทธิรัตน์ หัตถกิจ** ได้วิจัยศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะเขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.2.2 ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 และเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน

5.2.2.1 ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 มีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการคัดกรองนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางอาจเนื่องมาจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นอาจมีส่วนร่วมในการจัดทำเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียนยังไม่ชัดเจนเพียงพอเพราะการคัดกรองนักเรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนเมื่อจัดกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มคือกลุ่มปกติกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหาซึ่งครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นต้องหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้อย่างถูกต้องจะทำให้การแก้ปัญหาให้ตรงกับปัญหาของนักเรียนยิ่งขึ้นและมีความรวดเร็วในการแก้ปัญหาซึ่งหากครูที่ปรึกษาไม่คัดกรองนักเรียนเมื่อจัดกลุ่มแล้วความชัดเจนในเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาของนักเรียนจะมีน้อยลงมีผลต่อความรวดเร็วในการช่วยเหลือซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วนสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวว่าการคัดกรองนักเรียนเป็นการจัดกลุ่มนักเรียน

ที่มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาในการหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาให้ตรงกับปัญหาของนักเรียนยิ่งขึ้นและความรวดเร็วในการแก้ปัญหาเพราะข้อมูลนักเรียนในด้านต่างๆซึ่งหากครูที่ปรึกษาไม่คัดกรองนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มแล้วความชัดเจนในเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหาของนักเรียนจะมีน้อยลงมีผลต่อความรวดเร็วในการช่วยเหลือซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วนสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ณรงค์ชัย ถ้าไพรวัดย์** ได้ศึกษาผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมหาชัยพิทยาคารจังหวัดมหาสารคามผลการศึกษาพบว่าการติดตามผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมหาชัยพิทยาคารจังหวัดมหาสารคามมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานด้านการคัดกรองนักเรียนมีการปฏิบัติมากที่สุดและสอดคล้องกับ **มธุริน แผลงจันทิก** ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 5 อยู่ในระดับปานกลางด้านการคัดกรองนักเรียนมีการปฏิบัติมากที่สุด

5.2.2.2 การเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน

กรณีเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการคัดกรองของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูผู้สอนมีความเห็นต่อการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนมากกว่าความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาอาจเนื่องมาจากครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นเป็นผู้ปฏิบัติ โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการจัดทำเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียนมีความเข้าใจและเป็นผู้วิเคราะห์ข้อมูลต่างๆตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนมีการประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนมีความระมัดระวังในการสื่อสารทำให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกว่าคุณครูหลานของตนถูกจัดอยู่ในกลุ่มผิดปกติแตกต่างจากเพื่อนนักเรียนอื่นซึ่งต่างจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นเพียงผู้กำหนดนโยบายส่งเสริมสนับสนุนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในบทบาทของคณะกรรมการอำนวยการสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดบทบาทของคณะกรรมการอำนวยการซึ่งมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นคณะกรรมการหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนขับเคลื่อนผลจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสร้างขวัญกำลังใจพัฒนาบุคลากรนิเทศกำกับติดตามและประเมินผลสอดคล้องกับการวิจัยของ **ประเสริฐ สวนจันทร์** ได้วิจัยเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 1 พบว่า

การคัดกรองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กรณีเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของโรงเรียนผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 มีระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และนำมาเปรียบเทียบเป็นรายคู่พบว่า มีระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีความเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลางอาจเนื่องมาจากขนาดของโรงเรียนเป็นตัวกำหนดจำนวนนักเรียนซึ่งแต่ละขนาดมีจำนวนนักเรียนไม่เท่ากันทั้งด้านปริมาณครูและนักเรียนในโรงเรียนแต่ละขนาดมีจำนวนแตกต่างกันทำให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนแต่ละขนาดมีบริบทที่แตกต่างกันไปด้วยสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิต รุ่งศรีทอง ได้ทำการวิจัยการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารและดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดนครราชสีมาจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันสอดคล้องกับการวิจัยของ ประเสริฐ สวนจันทร์ ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาระยองเขต 1 พบว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนจำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยภาพรวมรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและสอดคล้องกับ จักริโพธิ์ สำนักได้วิจัยเรื่องปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 พบว่าโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

5.2.3 ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 และเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน

5.2.3.1 ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2

ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 มีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยยกเว้นความสอดคล้องในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนกับความต้องการของนักเรียนความต่อเนื่องใน

การดำเนินงานจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนกับความต้องการของนักเรียนความต่อเนื่องในการดำเนินงานจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนและความสอดคล้องของนโยบายโรงเรียนในการพัฒนา นักเรียนกับการจัดกิจกรรมก่อนเรียนอยู่ในระดับปานกลางอาจเนื่องมาจากการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ความสม่ำเสมอในการจัดกิจกรรมก่อนเรียนให้กับนักเรียนยังขาดการต่อเนื่องครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นยังให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมก่อนเรียน ไม่มากเท่าที่ควร โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมโฮมรูมควรสร้างความสำคัญในกิจกรรมโฮมรูมของครูและนักเรียนเพื่อสร้างความผูกพันระหว่างครูและนักเรียนมีกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนที่หลากหลายก้าวทันเทคโนโลยีส่งเสริมนักเรียนให้ต่อเนื่องชัดเจนให้เป็นรูปธรรมเพื่อให้นักเรียนได้แสดงออกควรส่งเสริมตามความถนัดและความชอบของนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับ **สมลักษณ์ พรหมมีเนตร** และ **ฉันทนา จันทร์บรรจง** ได้เสนอแนะแนวทางคือครูที่ปรึกษาหรือครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นกับนักเรียนที่อยู่ในความดูแลและครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักเรียนเพื่อสร้างความอบอุ่นเป็นกันเองกับนักเรียนครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นจึงจะสามารถทางด้านส่งเสริมนักเรียนได้สำเร็จตามเป้าหมายสอดคล้องกับการวิจัยของ **ขมาภรณ์ สายวงศ์ปัญญา** ได้ศึกษาวิจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลำปาง เขต 1 ได้เสนอแนะด้านการส่งเสริมนักเรียน โรงเรียนควรจัดให้มีระบบการส่งเสริมนักเรียนอย่างชัดเจนด้านแผนงาน โครงการ กิจกรรม และงบประมาณรองรับและสอดคล้องกับ **กรมสุขภาพจิต** พบว่าการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนนั้นมีข้อจำกัดคือโรงเรียนไม่สามารถจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับความต้องสนใจของนักเรียนได้ครบทุกคนควรตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้เพียงบางกลุ่มเท่านั้นทำให้นักเรียนบางคนไม่สามารถแสดงความสามารถของตนเองได้เต็มที่ ไม่มีการวางแผนสำรวจความต้องการของนักเรียนว่านักเรียนต้องการเข้าร่วมกิจกรรมใด ขาดการประชุมร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการจัดกิจกรรมและการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

5.2.3.2 การเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้านการส่งเสริมนักเรียนจำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน

กรณีเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีระดับการศึกษาการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียน ไม่แตกต่างกันอาจ

เนื่องมาจากครูผู้สอนเป็นผู้ใกล้ชิดสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในการดูแลไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยงมีปัญหาได้มีคุณภาพและช่วยป้องกันมิให้นักเรียนในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีปัญหาช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีปัญหากลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติที่มีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังแต่ในส่วนของผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพทำหน้าที่ในบทบาทของคณะกรรมการอำนวยการสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดบทบาทของคณะกรรมการอำนวยการมีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนขับเคลื่อนผดุงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสร้างขวัญกำลังใจพัฒนาบุคลากรกับติดตามและประเมินผลสอดคล้องกับการวิจัยของ **สุรัชต์ ชาติรักษ์** ได้วิจัยเรื่องการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนทั้งโดยรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่างสอดคล้องกับ **เพ็ญศรี นิตยา** ได้วิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 4 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งรายด้านและรายข้อไม่แตกต่างกันกรณีเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของโรงเรียนผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 มีระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนไม่แตกต่างกันโดยโรงเรียนขนาดเล็กมีความเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลางอาจเนื่องมาจากขนาดของโรงเรียนมีจำนวนนักเรียนแตกต่างกันแต่ทุกโรงเรียนต้องจัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนเหมือนกันทุกโรงเรียนกิจกรรมที่ดำเนินการจึงไม่แตกต่างกันแต่โรงเรียนเล็กซึ่งมีจำนวนนักเรียนน้อยกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นมีการจัดกิจกรรมที่ใกล้ชิดนักเรียนไม่ว่าจะเป็นห้องเรียนนอกห้องเรียนบรรยากาศเป็นเสมือนบ้านครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นและนักเรียนเป็นดั่งสมาชิกในครอบครัวเดียวกันซึ่งต่างจากโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ซึ่งมีจำนวนนักเรียนมากกว่าสอดคล้องกับสอดคล้องกับ **สุภาพ อัยยะ** ได้วิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนไม่แตกต่างกันและยังสอดคล้องกับ **สุรัช ชาติรักษ์** ได้วิจัยการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาหนองคายเขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันและยังสอดคล้องกับ เพ็ญศรี นิตยา ได้วิจัยสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 4 จำแนกตามขนาดโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

5.2.4 ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 และเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน

5.2.4.1 ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 มีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางอาจเนื่องมาจาก โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 มีการพัฒนาครูที่ปรึกษาหรือครูผู้สอนให้มีความรู้ทักษะตลอดทั้งเทคนิคในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนทำให้ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นมีการเอาใจใส่นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ มีปัญหาด้วยความเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือทั้งด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาดีขึ้นสอดคล้องกับการวิจัยของ บุญหนา ศรีลาตเลา ได้ทำการศึกษาวิจัยการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนแคนดงพิทยาคมอำเภอแคนดงจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การศึกษาเอกสารการประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการการนิเทศทำให้บุคลากรส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 องค์ประกอบและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีศักดิ์ สนธิ ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสวายวิทยาคารอำเภอเมืองจังหวัดสุรินทร์พบว่าการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนพัฒนารอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการและนิเทศเทคนิคให้คำปรึกษาทำให้ทุกกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนดีขึ้น

5.2.4.2 การเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน

กรณีเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการ

ป้องกันและแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ไม่แตกต่างกันอาจเนื่องมาจากครูผู้สอนซึ่งอยู่ใกล้ชิดนักเรียนได้มีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยความเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาไม่ปล่อยปะละเลยนักเรียนซึ่งเป็นภาระอันยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมากในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในส่วนของผู้บริหารซึ่งมีหน้าที่กำหนดนโยบายส่งเสริมสนับสนุนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและรับทราบข้อมูลจากการนำเสนอและรายงานจึงอาจมีความคลาดเคลื่อนของข้อมูลจึงทำให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาแตกต่างกัน สอดคล้องกับ **วีรพงษ์ เจริญไชย** ได้วิจัยสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนมเขต 2 พบว่าสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับ **สุรัชต์ ชาตะรักษ์** ได้วิจัยเรื่องการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคายเขต 3 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนทั้งโดยรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกันกรณีจำแนกตามขนาดของโรงเรียนผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 มีระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และนำมาเปรียบเทียบเป็นรายคู่พบว่ามีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีความเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลางอาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนนักเรียนและบุคลากรน้อยกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่จึงทำให้การเข้าไปป้องกันและแก้ไขปัญหาดำเนินการได้อย่างใกล้ชิดและรวดเร็วไม่ว่าจะเป็นการติดตามชี้แนะให้นักเรียนแก้ไขข้อบกพร่องหรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์การให้ความช่วยเหลือนักเรียนด้านต่างๆอย่างเหมาะสมซึ่งแตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีจำนวนนักเรียนมากกว่าอาจทำให้การดูแลพฤติกรรมและการช่วยเหลือนักเรียนไม่ทั่วถึงต่อความต้องการจึงส่งผลให้ผู้บริหารในโรงเรียนขนาดเล็กสามารถกำกับดูแลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ทั่วถึงมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่สอดคล้องกับการวิจัยของ **รุจิราภรณ์ คาสิลา** ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จำแนกตามสถานภาพโดยรวมและรายด้านพบว่า

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 มีการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และยังคงสอดคล้องกับ **ประเสริฐ สวนจันทร์** ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของเขต 1 พบว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของเขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2.5 ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการส่งต่อในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 และเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน

5.2.5.1 ระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการส่งต่อในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 มีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการส่งต่อโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางอาจเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ของครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือนักเรียนในการส่งต่อภายในและภายนอกอย่างเป็นระบบทำให้นักเรียนไม่ได้มีพฤติกรรมที่ไม่ดีขึ้นให้ดูกล่ามเป็นปัญหาใหญ่โตจนยากที่จะแก้ไขได้อย่างสม่าเสมอสอดคล้องกับ **โซวันันต์ มารุตวงศ์** ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมสังกัดกรมสามัญจังหวัดปทุมธานีผลการวิจัยพบว่าครูที่ปรึกษาทุกคนมีความเข้าใจในบทบาทและระบบปฏิบัติงานของครูที่ปรึกษาทุกคนมีความเข้าใจในบทบาทและระบบปฏิบัติงานของครูที่ปรึกษาและเกิดความตระหนักในการที่จะช่วยแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมีความชัดเจนเป็นระบบสอดคล้องกับ **ยุทธนา เรื่องไพศาล** ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ได้เสนอแนะแนวทางครูที่ปรึกษาควรประสานงานกับครูที่จะช่วยเหลือนักเรียนและประสานงานกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องส่งต่อต้องมีการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบและประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญหรือผู้เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือให้มีประสิทธิภาพ

5.2.5.2 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อในสังกัดสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน

กรณีเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนด้านการส่งต่อ

ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนปฏิบัติหน้าช่วยเหลือนักเรียนในการส่งต่อภายในและภายนอกเป็นระบบ โดยสม่ำเสมอในส่วนของผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่กำหนดนโยบายส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานจึงทำให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อแตกต่างกันสอดคล้องกับ **สุภาพ อัยยะ** ได้วิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 1 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นด้านการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 1 ไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับ **สุรัช ชาติระักษ์** ได้วิจัยเรื่องการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนทั้งโดยรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับ **ธีรภัทร ลำเภา** ได้ศึกษาวิจัยสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนมตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกันกรณีเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของโรงเรียนผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 มีระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อไม่แตกต่างกัน โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีความเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมากกว่าขนาดใหญ่และขนาดกลางอาจเนื่องจากโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่มีจำนวนนักเรียนและงบประมาณมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กจึงสามารถบริหารงบประมาณส่งเสริมสนับสนุนในการประสานงานกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งในและนอกโรงเรียนให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความต่อเนื่องและมีการพัฒนาความรู้ด้านทักษะในการส่งต่ออยู่เสมออย่างเป็นระบบได้ดีกว่าโรงเรียนขนาดเล็กจึงส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้มากกว่าผู้บริหารและครูในโรงเรียนขนาดเล็กสอดคล้องกับ **จารุวรรณ รัตนมาลี** ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของข้าราชการครูโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการส่งต่อนักเรียนมากกว่าข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ **สุรินทร์ โพธิ์เหมือน** ได้ศึกษาวิจัยปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูแนะแนวที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กขนาดกลางขนาดใหญ่โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับ **ธีรภัทร ลำเภา** ได้ศึกษาวิจัยสภาพและปัญหาการ

ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนมจำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยดังกล่าวมีข้อเสนอแนะหลัก 3 ประการคือ 1) ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย 2) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และ 3) ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 มีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยดังนี้

5.3.1.1 จากผลการวิจัยพบว่าด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนน้อยที่สุดคือโรงเรียนจัดเวลาและอำนวยความสะดวกให้ครูที่ปรึกษาในการออกเยี่ยมบ้าน ดังนั้นโรงเรียนควรจัดเวลาและความสะดวกให้ครูในการเยี่ยมบ้านนักเรียนและระเบียบสะสมควรมีข้อมูลนักเรียนครบทุกด้านเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ

5.3.1.2 จากผลการวิจัยพบว่าด้านการคัดกรองนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนน้อยที่สุดคือการคัดกรองพิจารณาจากข้อมูลหลายๆด้าน ดังนั้นโรงเรียนควรมีข้อมูลรายบุคคลหลายๆด้านมีการคัดกรองนักเรียนควรพิจารณาหลายๆด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการคัดกรองนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญในการตัดสินใจตัดสินพฤติกรรมของนักเรียนซึ่งผู้ที่จะให้ข้อมูลนักเรียนในการประกอบการพิจารณาคัดกรองที่ดีที่สุดคือผู้ปกครองนักเรียน

5.3.1.3 จากผลการวิจัยพบว่าด้านการส่งเสริมนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนน้อยที่สุดคือความสม่ำเสมอในการจัดกิจกรรมก่อนเรียนให้กับนักเรียนดังนั้นโรงเรียนควรสร้างความสำเร็จในกิจกรรมโฮมรูมของครูและนักเรียนเพื่อสร้างความผูกพันระหว่างครูกับนักเรียนควรมีกิจกรรมส่งเสริมที่หลากหลายก้าวทันเทคโนโลยีและจัดทำให้สม่ำเสมอ

5.3.1.4 จากผลการวิจัยพบว่าด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนน้อยที่สุดคือวุฒิภาวะทางอารมณ์ของครูที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนดังนั้นโรงเรียนจัดครูเข้ารับ

การอบรมเชิงปฏิบัติการทักษะจิตวิทยาและเทคนิคให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเพื่อมีมาตรการป้องกันและแก้ไขอย่างเป็นระบบ

5.3.1.5 จากผลการวิจัยพบว่าด้านการส่งต่อโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนน้อยที่สุดคือการประสานระหว่างครูที่ปรึกษากับครูที่จะช่วยเหลือนักเรียนในการส่งต่อและบุคคลที่เกี่ยวข้องดังนั้นโรงเรียนควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและปฏิบัติจริงควรประสานงานระหว่างครูแนะแนวและครูที่ปรึกษารวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องการจัดส่งต่ออย่างเป็นระบบ

5.3.1.6 เนื่องจากผลการเปรียบเทียบการศึกษาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ด้านคือด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการคัดกรองนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาและด้านการส่งต่อ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามสถานภาพผลการวิจัยพบว่าการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนทั้ง 5 ด้านมีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรจัดอบรมประชุมปฏิบัติการครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่รับผิดชอบตั้งคณะกรรมการในการช่วยเหลือครูและขอความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียนในการให้ข้อมูลกับโรงเรียนและให้มีส่วนร่วมในการจัดทำเกณฑ์แบ่งกลุ่มนักเรียนของครูที่ปรึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนเพื่อพัฒนาให้ครูมีความรู้ทักษะจิตวิทยาตลอดทั้งเทคนิคในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน

5.3.1.7 เนื่องจากผลการเปรียบเทียบการศึกษาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ด้านคือด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการคัดกรองนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาและด้านการส่งต่อ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน 3 ขนาดคือโรงเรียนขนาดเล็กโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่พบว่าผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อนำมาเปรียบเทียบเป็นรายคู่พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลางจะนั้นจึงควรสร้างข้อมูลข้อคำถามที่มีความหลากหลายและมีความสอดคล้องกับงานวิจัยในครั้งต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากข้อค้นพบจากการวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 มีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ดังนี้

5.3.2.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ในแต่ละด้านดังนี้

5.3.2.1.1 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้คือ โรงเรียนควรจัดเวลาและความสะดวกให้ครูในการเยี่ยมบ้านนักเรียนและในการจัดทำระเบียบสะสมควรมีข้อมูลครบทุกด้าน

5.3.2.1.2 การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้านการคัดกรองมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้คือการจัดทำข้อมูลด้านการคัดกรองนักเรียน โรงเรียนควรมีข้อมูลรายบุคคลหลายๆด้าน โดยพิจารณาหลายๆด้านซึ่งข้อมูลที่ได้ดีที่สุดคือผู้ปกครองนักเรียน

5.3.2.1.3 การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้านการส่งเสริมนักเรียนมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้คือ โรงเรียนควรจัดกิจกรรมก่อนเรียนให้นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะกิจกรรมโฮมรูมเป็นกิจกรรมที่ควรจัดเพราะเป็นกิจกรรมเพื่อสร้างความผูกพันระหว่างครูและนักเรียน

5.3.2.1.4 การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้คือ โรงเรียนจัดอบรมครูเชิงปฏิบัติการทักษะจิตวิทยาและเทคนิคให้คำปรึกษาแก่นักเรียน

5.3.2.1.5 การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้านการส่งต่อมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้คือ โรงเรียนควรดำเนินการประสานงานระหว่างครูแนะแนวและครูที่ปรึกษารวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องการจัดส่งต่ออย่างเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง

5.3.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 มีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้จากผลการวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

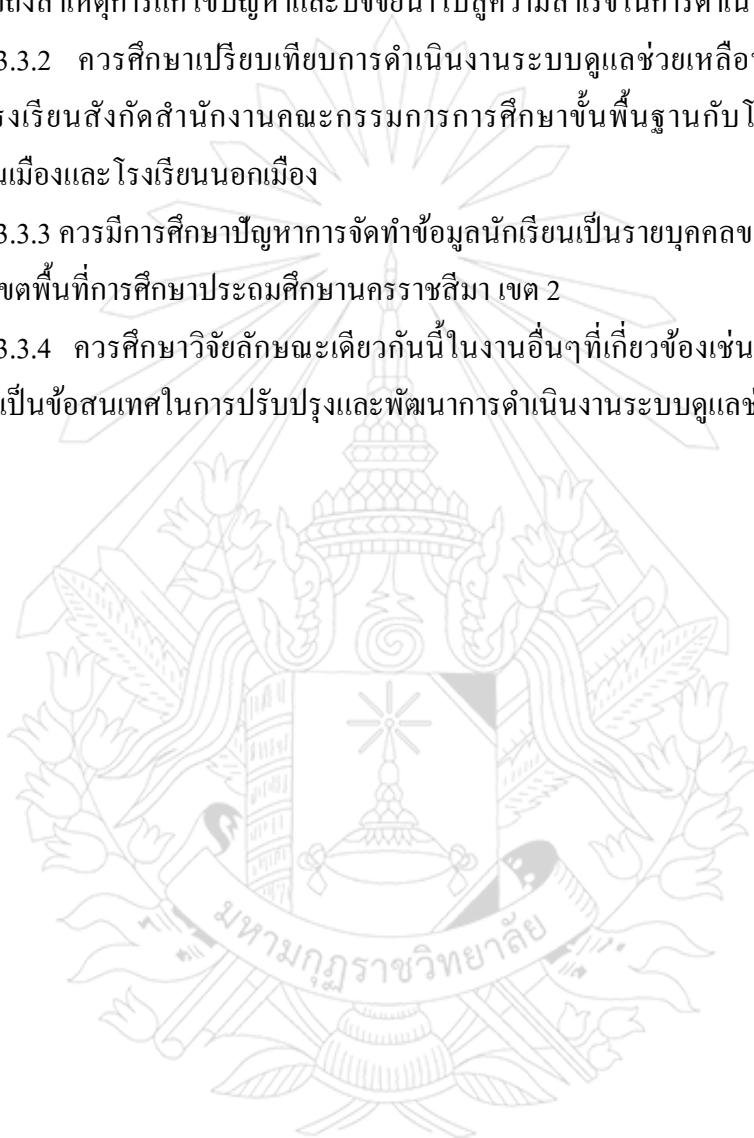
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 มีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

5.3.3.1 ควรมีการศึกษาค้นคว้าเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 เพื่อเจาะลึกถึงสาเหตุการแก้ไขปัญหาและปัจจัยนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินงาน

5.3.3.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนระหว่างโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกับโรงเรียนเอกชนหรือโรงเรียนในเมืองและโรงเรียนนอกเมือง

5.3.3.3 ควรมีการศึกษาปัญหาการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลของครูที่ปรึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

5.3.3.4 ควรศึกษาวิจัยลักษณะเดียวกันนี้ในงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องเช่นงานแนะแนวเพื่อนำผลการวิจัยเป็นข้อสนเทศในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

บรรณานุกรม

1. หนังสือภาษาไทย

1) หนังสือทั่วไป

กรมสุขภาพจิต. การศึกษาปัญหาและความต้องการการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: กรมสุขภาพจิตกระทรวงสาธารณสุข, 2546.

———. คู่มือการช่วยเหลือด้านสุขภาพจิตและป้องกันสารเสพติดในวัยรุ่นสำหรับบุคลากรสาธารณสุข. กรุงเทพมหานคร: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกพิมพ์ครั้งที่ 2, 2546.

———. คู่มือครูที่ปรึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพมหานคร : ยูเรเน็ส, 2546.

———. คู่มือครูที่ปรึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพมหานคร : ยูเรเน็ส อิมเมจกรุ๊ป.2544.

———. คู่มือดูแลสุขภาพจิตในการดูแลนักเรียนสำหรับผู้ปกครองสำหรับครู. กรุงเทพมหานคร : บริษัทชูวีเนียร์ไทยแลนด์จำกัด, 2544.

กระทรวงศึกษาธิการ. จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร : การศาสนา, 2546 .

———. แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสำหรับสถานงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ ร.ส.พ., 2547.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 เพิ่มเติม พ.ศ, 2545. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิคจำกัด, 2545.

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน. แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปและส่งเสริมการศึกษาเอกชน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2544.

คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545.

ธีระ รุญเจริญ. ผู้ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ. กรุงเทพมหานคร : ข้าวฟ่าง, 2548.

- บุญชม ศรีสะอาด . การวิจัยเบื้องต้นแก้ไขเพิ่มเติม. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2545.
- _____. “การวิจัยเบื้องต้น”. ฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2553.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ, 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ, 2553 ฉบับที่ 3. กรุงเทพมหานคร : อรุณสภาลาดพร้าว, 2553.
- รังสรรค์ เฟิงบุ. สภาพความสำเร็จการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.ราชบุรี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 , 2551.
- โรงเรียนมะค่าวิทยา. คู่มือปฏิบัติงานโครงการพัฒนาเชิงระบบเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้และคุณภาพโรงเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. นครราชสีมา, 2548. (อัครสำเนา).
- วนิดา ชนินทุทวงศ์. คู่มือครูที่ปรึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ (ร.ส.พ.), 2544.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2. ข้อมูลสารสนเทศปีการศึกษา2555. นครราชสีมา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2, 2555.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2547.
- _____. การดำเนินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2547 .
- _____. คู่มือครูระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้วิกฤตสังคมเส้นทางสู่คู่มืออาชีพ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2546 .
- _____. แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2547.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. การพัฒนาคู่มือวิทยากรด้านค่านิยม. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2547.

2) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

- จักรี โพธิ์สำนัก. “ปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะแกวเขต 2”. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา , 2550.
- จารุวรรณ รัตนมาลี. “สภาพและปัญหาการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 ”. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- โชวันันต์ มารุตวงศ์. “การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดปทุมธานี”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2547.
- ณรงค์ สามีไพรวัลย์. “การติดตามผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมหาชัยพิทยาคารจังหวัดมหาสารคาม”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2546.
- ทวีศักดิ์ สนสี. “การพัฒนาครูที่ปรึกษาด้านการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสวายพิทยาคารอำเภอเมืองจังหวัดสุรินทร์”. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.
- ธีรภัท สำเภา. “สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 – 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนครพนม, 2553.
- บุญหนา ศรีลาดเลา. “การพัฒนาการดำเนินงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนแคนดงพิทยาคมอำเภอแคนดงจังหวัดบุรีรัมย์”. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.
- ประเสริฐ สวนจันทร์. “การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของเขต 1”. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2553 .
- เพ็ญศรี นิตยา. “สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษaxonแก่นเขต 4”. การศึกษาค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 2551.

- มธุริน แผลงจันทิก. “การศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 5”. สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, 2554.
- ยุทธนา เรืองไพศาล. “ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา , 2547.
- รุจิรา ภรณ์คำศิลา . “สภาพปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 ”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2552.
- วิจิต รุ่งศรีทอง. “การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารและดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏนครราชสีมา, 2545.
- วีรพงษ์ เจริญไชย. “สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนครเขต 2”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2552.
- สมศักดิ์ วรรณศิริ. “การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 3 -4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม , 2550 .
- สุภาพ อัยยะ. “ สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 1” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 2552.
- สุรัชต์ ชาตะรัักษ์. “การดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2550.
- สุรินทร์ โพธิ์เหมือน. “ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์เขต 3”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2553.

3) เว็บไซต์

ประเวช ตันติพิวัฒนสกุล. พฤติกรรมกับปัญหาเอชไอวีในการสัมมนาระบาดวิทยาแห่งชาติครั้งที่ 16.

สืบค้นเมื่อ 14 กรกฎาคม 2556. สืบค้นที่ http://epid.moph.go.th/weekly/WESR47/Group_18_10.html.2546 .

โรงเรียนอานาจเจริญ. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. สืบค้นเมื่อ 14 กรกฎาคม 2556. สืบค้นที่

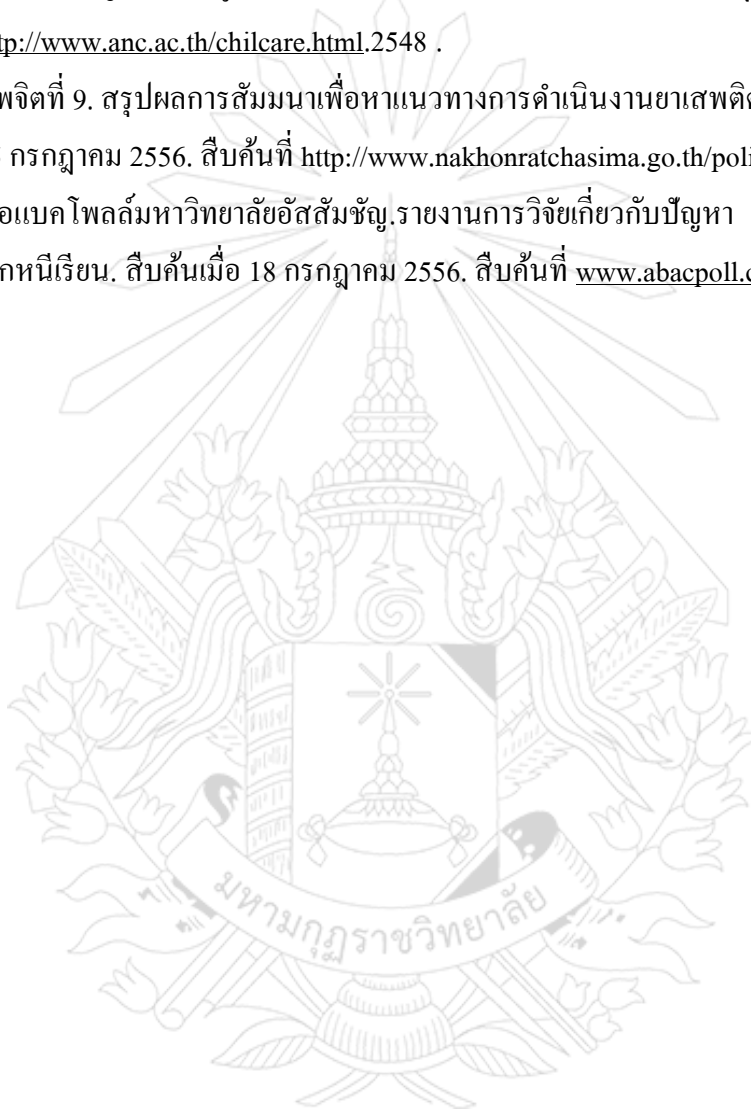
<http://www.anc.ac.th/chilcare.html>.2548 .

ศูนย์สุขภาพจิตที่ 9. สรุปผลการสัมมนาเพื่อหาแนวทางการดำเนินงานยาเสพติดในเขต 9.สืบค้นเมื่อ

15 กรกฎาคม 2556. สืบค้นที่ <http://www.nakhonratchasima.go.th/policy/indexpolicy.htm>.

สำนักวิจัยเอแบคโพลล์มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.รายงานการวิจัยเกี่ยวกับปัญหา

เด็กหนีเรียน. สืบค้นเมื่อ 18 กรกฎาคม 2556. สืบค้นที่ www.abacpoll.com, 2549.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

เลขที่แบบสอบถาม

□ □ □

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

คำชี้แจง ในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

1.แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยมีความประสงค์จะนำข้อมูลไปใช้ศึกษาเพื่อพัฒนางานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนซึ่งจะให้ผลการศึกษาค้นคว้ามีความชัดเจนเกิดประโยชน์ต่อครูผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องขอได้โปรดตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริงที่ปรากฏซึ่งการตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลกระทบต่อผู้ใดทั้งสิ้น

2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ประกอบด้วย 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามคามปลายเปิดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้จะนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัยเท่านั้นซึ่งจะไม่ส่งผลต่อตำแหน่งหน้าที่การงานของท่านแต่อย่างใดผู้วิจัยจะถือเป็นความลับและนำไปเป็นข้อมูลการวิจัยผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากทุกท่านเป็นอย่างดีขอขอบคุณมา ณ ที่นี้

นันทนา มุลวันดี

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาเขตอีสาน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลส่วนตัวของท่าน

1. สถานภาพจำแนกเป็น 2 ประเภท

ผู้บริหารสถานศึกษา

ครูผู้สอน

2. ขนาดของโรงเรียนจำแนกเป็น 3 ประเภท

ขนาดเล็ก นักเรียน 1 - 120 คน

ขนาดกลาง นักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน

ขนาดใหญ่ นักเรียนตั้งแต่ 301 – คนขึ้นไป

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

คำแนะนำในการตอบให้ท่านพิจารณาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 5 ด้าน ตามความคิดเห็นของท่าน โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงว่ามากน้อยเพียงใด โดยมีเกณฑ์แบ่งวัดค่าในระดับปฏิบัติเป็น 5 ระดับคือ

5 หมายถึงระดับปฏิบัติในระดับมากที่สุด

4 หมายถึงระดับปฏิบัติในระดับมาก

3 หมายถึงระดับปฏิบัติในระดับปานกลาง

2 หมายถึงระดับปฏิบัติในระดับน้อย

1 หมายถึงระดับปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ตามสภาพปัญหาความเป็นจริงในปัจจุบัน ตัวอย่างแบบสอบถามตอนที่ 2 ตัวอย่าง

v ข้อ	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
1	การทำคู่มือปฏิบัติงานแก่ครูในการคัดกรองข้อมูลนักเรียน	✓				
2	การประเมินผลในการดำเนินงานคัดกรองนักเรียน		✓			
3	ความร่วมมือในการจัดกรรมของผู้ปกครอง					✓

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมายลงในช่องระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับสภาพและปัญหาที่ตรงกับ สภาพความเป็นจริงว่ามากน้อยเพียงใด

ข้อ	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล					
1	การส่งเสริมสนับสนุนและให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดหาข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล					
2	ความเข้าใจในกระบวนการจัดหาข้อมูลเป็นรายบุคคล					
3	ความหลากหลายของเครื่องมือที่ใช้ในการเกี่ยวกับข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล					
4	ความยุ่งยากในการใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน					
5	ความชัดเจนของข้อมูลในระเบียบสะสมของนักเรียนแต่ละบุคคล					
6	ความยุ่งยากในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนของครูที่ปรึกษา					
7	โรงเรียนจัดเวลาและอำนวยความสะดวกให้ครูที่ปรึกษาในการออกเยี่ยมบ้าน					
8	ความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียนในการให้ข้อมูลกับโรงเรียน					

ข้อ	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	<u>ด้านการคัดกรองนักเรียน</u>					
1	ความชัดเจนของเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียน					
2	การมีส่วนร่วมในการจัดทำเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียนของครูที่ปรึกษา					
3	ความชัดเจนของตัวชี้วัดของเกณฑ์การแบ่งกลุ่ม					
4	ความถูกต้องของผลการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนในการแบ่งกลุ่มนักเรียน					
5	การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจตรงกัน					
6	การมีส่วนร่วมในการแบ่งกลุ่มนักเรียนจากผู้ปกครอง					
7	การเก็บรักษาความลับผลการคัดกรองนักเรียนของครูที่ปรึกษา					
8	การคัดกรองนักเรียนพิจารณาจากข้อมูลนักเรียนหลายๆด้าน					
	<u>ด้านการส่งเสริมนักเรียน</u>					
1	การจัดกิจกรรมโฮมรูมและบันทึก					
2	ความพร้อมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนของครูที่ปรึกษา					
3	การให้ความสำคัญกับกิจกรรมก่อนเรียนของครูที่ปรึกษา					
4	ความสม่ำเสมอในการจัดกิจกรรมก่อนเรียนให้กับนักเรียน					

ข้อ	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
5	ความสนใจต่อกิจกรรมก่อนเรียนของนักเรียน					
6	ความสอดคล้องในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนกับความต้องการของนักเรียน					
7	ความต่อเนื่องในการดำเนินงานการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนของโรงเรียน					
8	ความสอดคล้องของนโยบายโรงเรียนในการพัฒนานักเรียนกับการจัดกิจกรรมก่อนเรียน					
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา						
1	การพัฒนาของโรงเรียนให้ครูมีความรู้ทักษะตลอดทั้งเทคนิคในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน					
2	มาตรการให้ครูที่ปรึกษาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนที่ชัดเจน โดยเน้นที่การปฏิบัติจริง					
3	ความมีทักษะการให้คำปรึกษาของครูที่ปรึกษา					
4	ความต่อเนื่องในการให้คำปรึกษาของครูที่ปรึกษา					
5	ความศรัทธาเชื่อถือของนักเรียนต่อครูที่ปรึกษา					
6	การอุทิศตนในการแก้ปัญหานักเรียนของครูที่ปรึกษา					
7	สัมพันธภาพระหว่างครูที่ปรึกษากับนักเรียน					
8	วุฒิภาวะทางอารมณ์ของครูที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาให้นักเรียน					

ข้อ	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
1	<u>ด้านการส่งต่อ</u> ความพร้อมของนักเรียนในการรับความช่วยเหลือจากครูที่ปรึกษาและบุคลากรอื่น					
2	ความพยายามของครูที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหา นักเรียนก่อนการส่งต่อ					
3	วิธีการของครูที่ปรึกษาในการจูงใจให้กับนักเรียนยินดี ต่อการถูกส่งต่อเพื่อรับการช่วยเหลือ					
4	ความสม่ำเสมอในการติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียน ของครูที่ปรึกษา					
5	ความร่วมมือระหว่างครูแนะแนวกับครูที่ปรึกษาในการ แก้ไขปัญหา นักเรียน					
6	ความมีทักษะของครูฝ่ายปกครองในการแก้ปัญหา นักเรียนส่งต่อ					
7	ข้อจำกัดเวลาเพื่อการแก้ปัญหานักเรียนของครู					
8	การประสานระหว่างครูที่ปรึกษากับครูที่จะช่วยเหลือ นักเรียนต่อและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นข้อเสนอแนะและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลท่านคิดว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับใดและสาเหตุคืออะไรและท่านมีข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาในด้านนี้อย่างไร

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา.....

2. ด้านการคัดกรองนักเรียนท่านคิดว่าสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับใดและสาเหตุคืออะไรและท่านมีข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาในด้านนี้อย่างไร

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา

3. การส่งเสริมนักเรียนท่านคิดว่าสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับใดและสาเหตุคืออะไรและท่านมีข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาในด้านนี้อย่างไร

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา

4. การป้องกันและแก้ไขปัญหาท่านคิดว่าสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยภาพรวมอยู่ในระดับใดและสาเหตุคืออะไรและท่านมีข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาในด้านนี้อย่างไร

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา

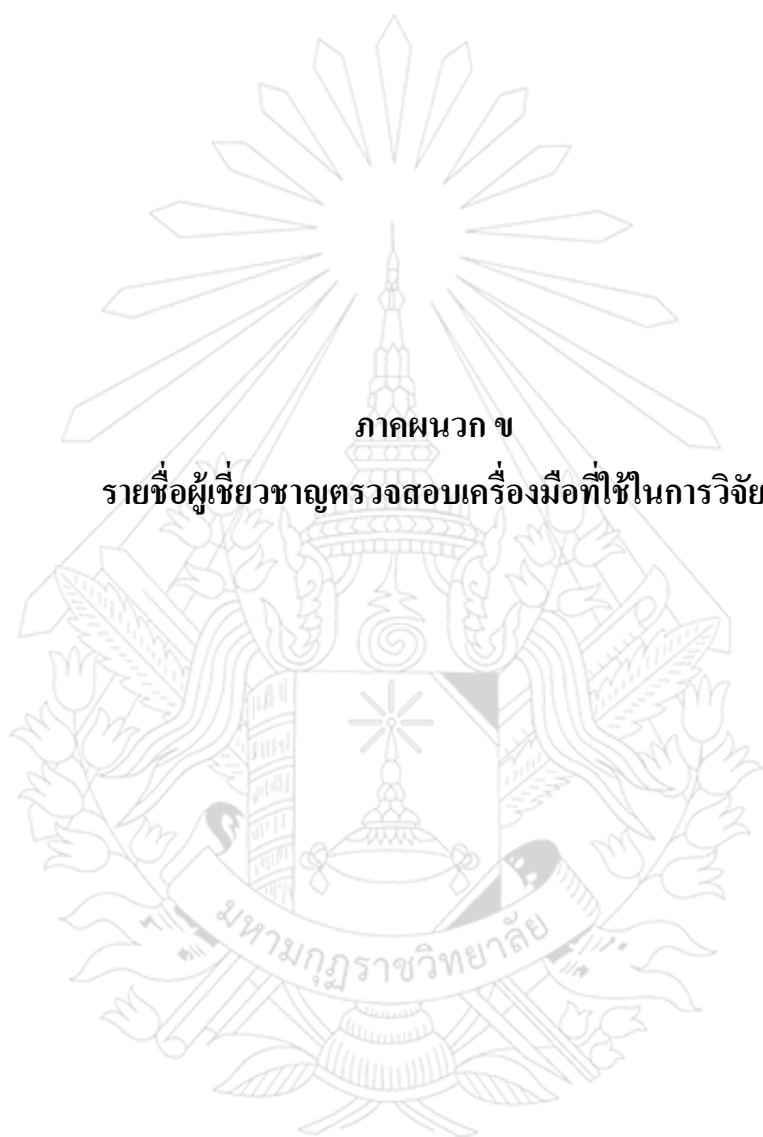
5. การส่งต่อท่านคิดว่าสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับใดและสาเหตุที่เป็นเช่นนั้นคืออะไรและท่านมีข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาในด้านนี้ อย่างไร

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา

6. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาอื่นๆ

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นายเกียรติยศ บุปผามาลา

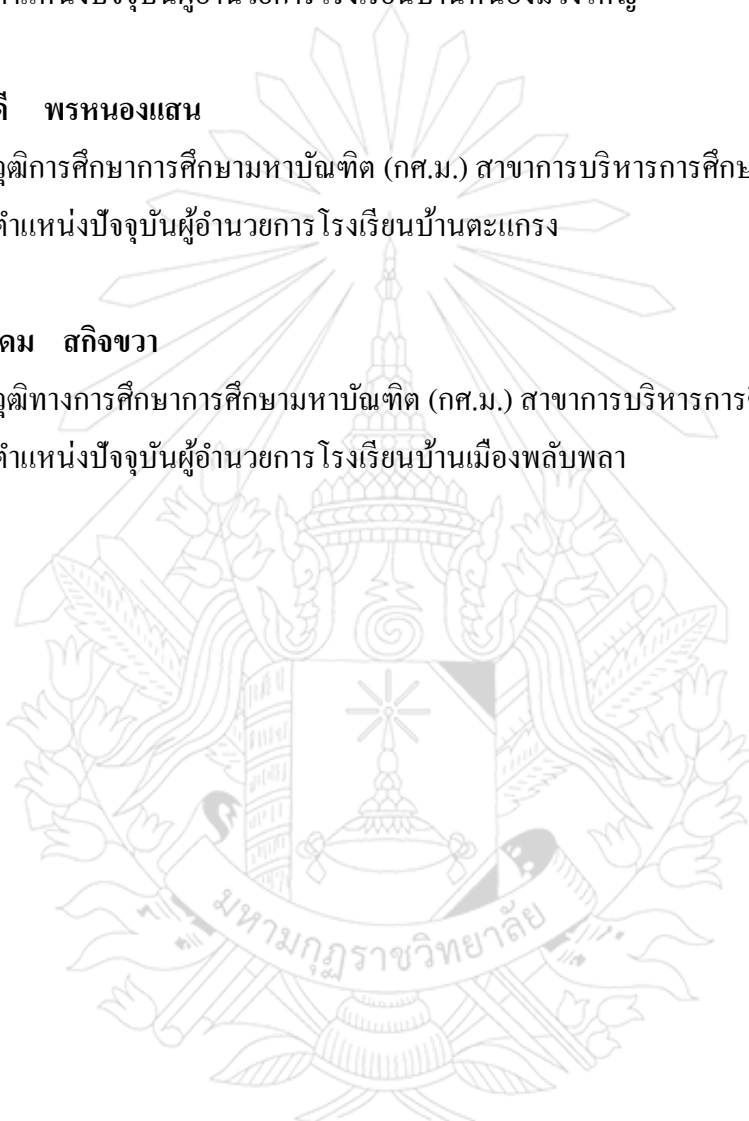
- วุฒิทางการศึกษาศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา
- ตำแหน่งปัจจุบันผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหนองม่วงใหญ่

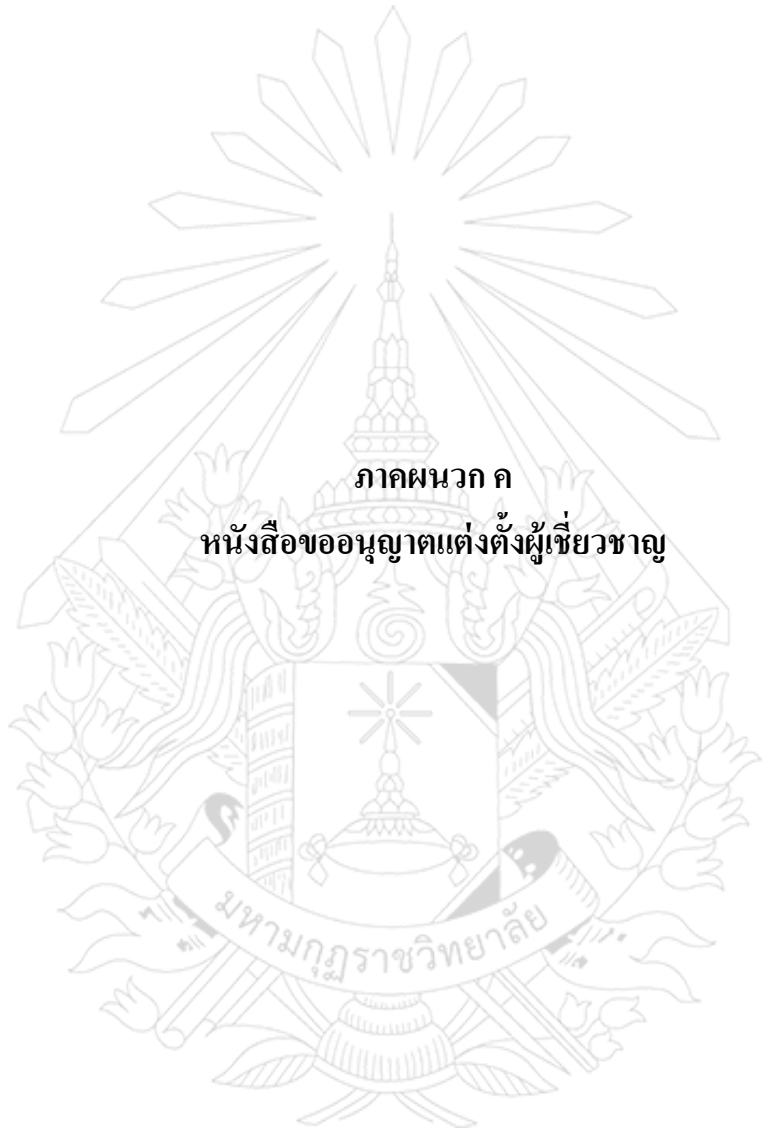
2. นายสมดี พรหนองแสน

- วุฒิการศึกษาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา
- ตำแหน่งปัจจุบันผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านตะแกรง

3. ศ.ต.ต.อุดม สกิจขวา

- วุฒิทางการศึกษาศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา
- ตำแหน่งปัจจุบันผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านเมืองพลับพลา

ภาคผนวก ค
หนังสือขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ6012(2)/ว417

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตอีสาน
9/37 หมู่ 12 ถนนราษฎร์คณิงตำบลในเมือง
อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น40000

12 กรกฎาคม 2556

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

เจริญพร นายเกียรติยศ บุปผามาลา

ด้วย นางสาวนันทนา มุลวันดี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตร-มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5514205126 กำลังทำ สารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2” ในกรณีนี้ จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเที่ยงตรงที่สุด

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูปลัดธรรมจริวัฒน์, ดร.)

รักษาการแทนผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์อีสาน
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ที่ศธ6012(2)/ว417

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตอีสาน
9/37 หมู่ 12 ถนนราษฎร์คณิงตำบลในเมือง
อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น40000

12 กรกฎาคม 2556

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

เจริญพร นายสมดี พรหนองแสน

ด้วย นางสาวนันทนา มูลวันดี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษา
ศาสตร-มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5514205126 กำลังทำ สารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษา
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2” ในการนี้ จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
แบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเที่ยงตรงที่สุด

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อ
ตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจัก
ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์, ดร.)

รักษาการแทนผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์อีสาน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ที่ศธ6012(2)/ว417

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตอีสาน
9/37 หมู่ 12 ถนนราษฎร์คณิงตำบลในเมือง
อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น40000

12 กรกฎาคม 2556

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

เจริญพร ศ.ต.ต.อุดม สกกิจวา

ด้วย นางสาวนันทนา มูลวันดี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษา
ศาสตร-มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5514205126 กำลังทำ สารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษา
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2” ในกรณีนี้ จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
แบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเที่ยงตรงที่สุด

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อ
ตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจัก
ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

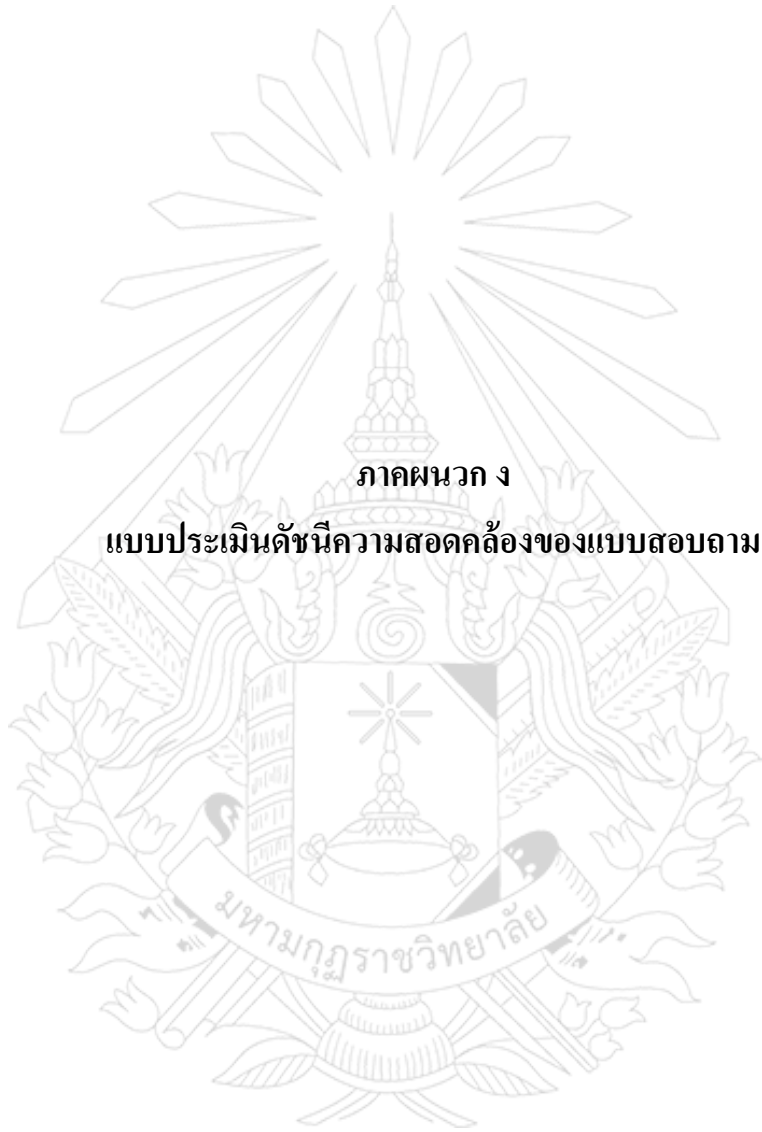
จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์, ดร.)

รักษาการแทนผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์อีสาน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ภาคผนวก ง

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม
(Index Of Consistency : IOC)

เรื่อง การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

ชื่อนักศึกษา นางสาวนันทนา มุลวันดี

คำชี้แจง

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามทำขึ้นเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงและความเหมาะสมของเนื้อหาคำถาม โดยในแต่ละข้อหากท่านผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเห็นว่าคำถามในข้อใดที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามความคิดเห็นของท่านกรุณาโปรดให้คะแนนดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึงแน่ใจว่าสอดคล้อง

ให้คะแนน 0 หมายถึงไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง

ให้คะแนน -1 หมายถึงแน่ใจว่าไม่สอดคล้อง

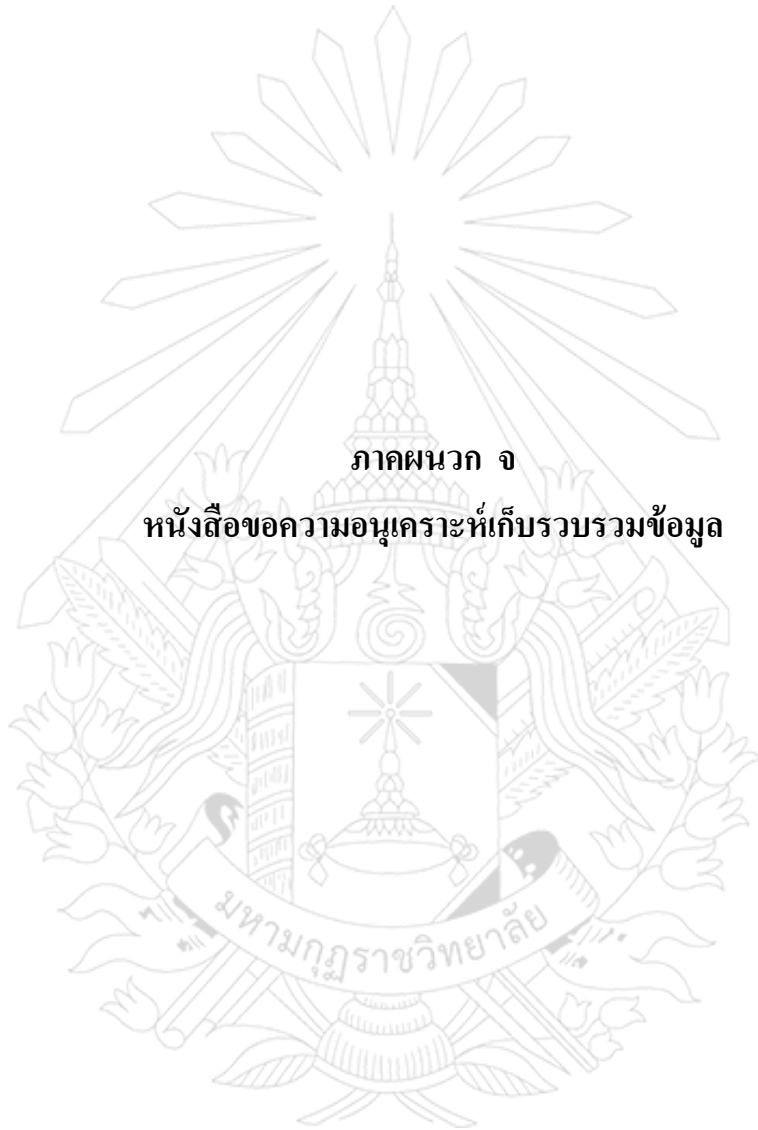
ที่	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	รวม	IOC
1	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การส่งเสริมสนับสนุนและให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	1	1	1	3	1
2	ความเข้าใจในกระบวนการจัดทำข้อมูลเป็นรายบุคคล	1	1	1	3	1
3	ความหลากหลายของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	1	1	1	3	1
4	ความยุ่งยากในการใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน	1	1	1	3	1
5	ความชัดเจนของข้อมูลในระเบียบวาระของนักเรียนแต่ละบุคคล	1	1	1	3	1
6	ความยุ่งยากในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนของครูที่ปรึกษา	1	1	1	3	1

7	โรงเรียนจัดเวลาและอำนวยความสะดวกให้ครูที่ปรึกษาในการออกเยี่ยมบ้าน	1	1	1	3	1
8	ความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียนในการให้ข้อมูลกับโรงเรียน	1	1	1	3	1
	ด้านการคัดกรองนักเรียน	1	1	1	3	1
1	ความชัดเจนของเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียน					
2	การมีส่วนร่วมในการจัดทำเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียนของครูที่ปรึกษา	1	1	1	3	1
3	ความชัดเจนของตัวชี้วัดของเกณฑ์การแบ่งกลุ่ม	1	0	1	2	0.67
4	ความถูกต้องของผลการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนในการแบ่งกลุ่มนักเรียน	1	1	1	3	1
5	การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจตรงกัน	1	1	1	3	1
6	การมีส่วนร่วมในการแบ่งกลุ่มนักเรียนจากผู้ปกครอง	1	1	1	3	1
7	การเก็บรักษาความลับผลการคัดกรองนักเรียนของครูที่ปรึกษา	1	1	1	3	1
8	การคัดกรองนักเรียนพิจารณาจากข้อมูลนักเรียนหลายๆด้าน	1	1	1	3	1
	ด้านการส่งเสริมนักเรียน	1	1	1	3	1
1	การจัดกิจกรรมโฮมรูมและบันทึก					
2	ความพร้อมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนของครูที่ปรึกษา	1	1	1	3	1
3	การให้ความสำคัญกับกิจกรรมก่อนเรียนของครูที่ปรึกษา	1	1	1	3	1
4	ความสม่ำเสมอในการจัดกิจกรรมก่อนเรียนให้กับนักเรียน	1	1	1	3	1
5	ความสนใจต่อกิจกรรมก่อนเรียนของนักเรียน	1	1	1	3	1

6	ความสอดคล้องในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนกับความต้องการของนักเรียน	1	1	1	3	1
7	ความต่อเนื่องในการดำเนินงานการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนของโรงเรียน	1	1	1	3	1
8	ความสอดคล้องของนโยบายโรงเรียนในการพัฒนานักเรียนกับการจัดกิจกรรมก่อนเรียน	1	1	1	3	1
	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	0	1	1	2	0.67
1	การพัฒนาของโรงเรียนให้ครูมีความรู้ทักษะตลอดทั้งเทคนิคในการให้คาบปรึกษาแก่นักเรียน					
2	มาตรการให้ครูที่ปรึกษาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนที่ชัดเจน โดยเน้นที่การปฏิบัติจริง	1	1	1	3	1
3	ความมีทักษะการให้คาบปรึกษาของครูที่ปรึกษา	1	1	1	3	1
4	ความต่อเนื่องในการให้คาบปรึกษาของครูที่ปรึกษา	1	1	0	2	0.67
5	ความศรัทธาน่าเชื่อถือของนักเรียนต่อครูที่ปรึกษา	1	1	1	3	1
6	การอุทิศตนในการแก้ปัญหานักเรียนของครูที่ปรึกษา	1	1	1	3	1
7	สัมพันธภาพระหว่างครูที่ปรึกษากับนักเรียน	1	1	1	3	1
8	วุฒิภาวะทางอารมณ์ของครูที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาให้นักเรียน	1	1	1	3	1
	ด้านการส่งต่อ	1	1	1	3	1
1	ความพร้อมของนักเรียนในการรับความช่วยเหลือจากครูที่ปรึกษาและบุคลากรอื่น					
2	ความพยายามของครูที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนก่อนการส่งต่อ	1	1	1	3	1
3	วิธีการของครูที่ปรึกษาในการจูงใจให้กับนักเรียนยินดีต่อการถูกส่งต่อเพื่อรับการช่วยเหลือ	1	1	1	3	1
4	ความสม่ำเสมอในการติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา	1	1	1	3	1

5	ความร่วมมือระหว่างครูแนะแนวกับครูที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหานักเรียน	1	1	1	3	1
6	ความมีทักษะของครูฝ่ายปกครองในการแก้ปัญหา นักเรียนส่งต่อ	1	1	1	3	1
7	ข้อจำกัดเวลาเพื่อการแก้ปัญหา นักเรียนของครู	1	1	1	3	1
8	การประสานระหว่างครูที่ปรึกษากับครูที่จะ ช่วยเหลือนักเรียนต่อและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	3	1

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตอีสาน
9/37 หมู่ 12 ถนนราษฎร์คิณังตำบลในเมือง
อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น 40000

ที่ ศธ6012(2)/440

16 กรกฎาคม 2556

เรื่อง ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2

ด้วย นางสาวนันทนา มุลวันดี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5514205126 กำลังทำ สารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการ
ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2” โดยมีรศ.ดร.วิโรจน์ สารัตนะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและ
ดร.กิตติกาญจน์ปฏิพันธ์เป็นที่ปรึกษาร่วม

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านเพื่ออนุญาตให้ นักศึกษาดังกล่าว เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานของท่านเพื่อนำข้อมูลที่ได้
ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไปหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

เจริญพร

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์, ดร.)

รักษาการแทนผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์อีสาน
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ภาคผนวก ฉ
คำสัมประสิทธิ์แอลฟา

ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha)

RELIABILITY

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA) Item-total Statistics

	Scale Mean if Item	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Alpha Total if Item Deleted	Correlation	Delete d
สถานภาพ		112.2667	254.0644	.4958	.9281
ขนาดของโรงเรียน		112.0667	264.6851	.0781	.9341
A 1		110.2667	251.2368	.4742	.9314
A2		152.6000	128.2483	.3549	.9047
A3		152.6000	128.2483	.3549	.9047
A 4		110.3333	244.5057	.6697	.9290
A 5		110.4667	242.6023	.6709	.9290
A 6		110.7333	245.9264	.6760	.9291
A 7		110.5333	242.2575	.6802	.9288
A8		152.6000	128.2483	.3549	.9047

Alpha = 0.9236 โดยรวม ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

B 9	110.2333	250.9437	.7025	.9295
BIO	110.3667	248.9299	.6205	.9298
B 11	109.9667	248.9299	.6712	.9294
B 12	110.0667	249.5816	.6236	.9298
B 13	153.6000	125.2828	.5622	.9024
B 14	110.4333	254.5989	.3598	.9327
B15	152.6000	128.2483	.4544	.9042
B 16	110.2333	257.3575	.3623	.9324
Alpha = 0.9275 โดยรวม ด้านการคัดกรองนักเรียน				
C17	152.6000	128.2483	.4544	.9042
c 18	110.4000	249.5586	.6632	.9295
c 19	153.9333	126.4092	.3117	.9056
c 20	154.7333	121.9954	.4319	.9044
c 21	110.2333	250.9437	.7025	.9295
C22	110.3667	248.9299	.6205	.9298
C23	110.5667	245.3575	.7099	.9287
C24	110.8000	241.2000	.7395	.9281
Alpha = 0.9199 โดยรวม ด้านการส่งเสริมนักเรียน				
D27	109.9667	248.9299	.6712	.9294
D26	110.2667	248.2023	.6719	.9293
D27	109.9667	248.9299	.6712	.9294
D 28	110.0667	249.5816	.6236	.9298
D29	110.4000	249.5586	.6632	.9295
D 30	110.4000	250.8690	.5718	.9303
D 31	110.2333	251.0126	.5381	.9307
D 32	152.6000	128.2483	.4544	.9042

Alpha = 0.9265 โดยรวม ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

E 33	110.2667	246.3402	.6752	.9291
E 34	110.5000	245.9138	.5320	.9310
E 35	110.4333	248.8057	.4978	.9312
E 36	110.3000	250.9759	.5862	.9302
E 37	153.6000	125.2828	.5622	.9024
E 38	152.6000	128.2483	.4544	.9042
E 39	152.6000	128.2483	.3549	.9047
E 40	110.2667	251.2368	.4742	.9314

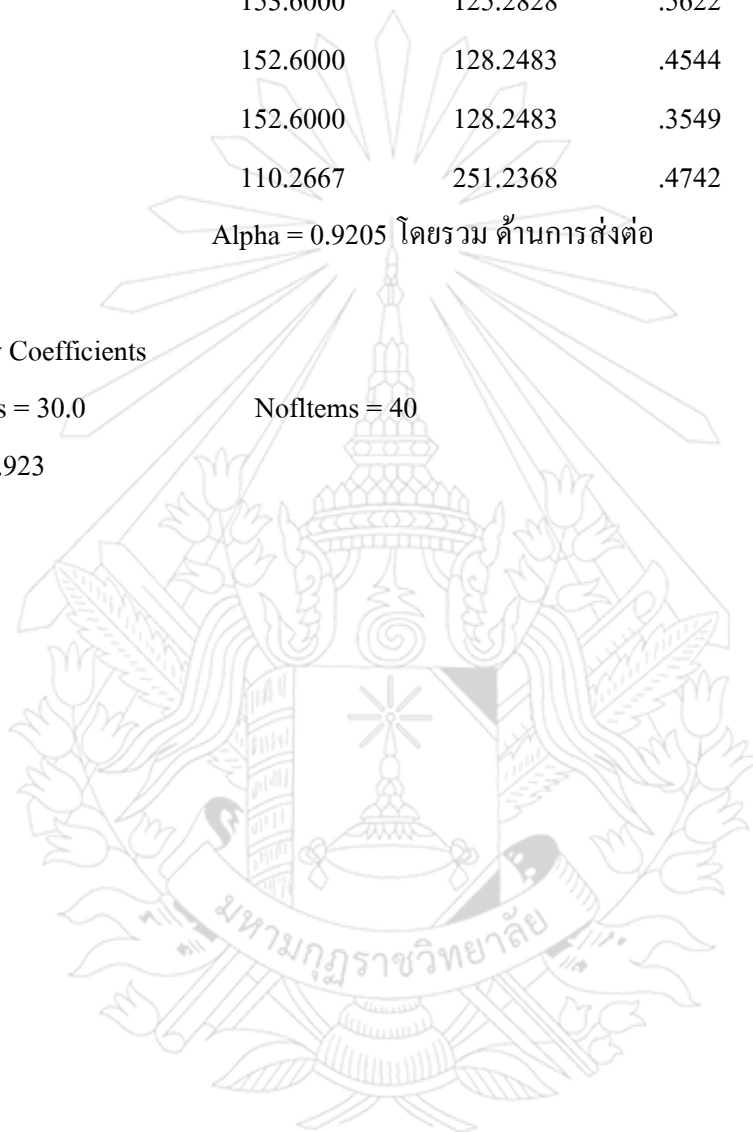
Alpha = 0.9205 โดยรวม ด้านการส่งต่อ

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

NofItems = 40

Alpha = 0.923

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล นางสาวนันทนา มุลวันดี

วัน เดือน ปีเกิด 28 พฤศจิกายน 2513

ภูมิลำเนา บ้านหนองม่วงใหญ่ ตำบลจิ้ว อำเภอห้วยแถลง
จังหวัดนครราชสีมา

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 4/1 หมู่ 1 บ้านหนองม่วงใหญ่ ตำบลจิ้ว อำเภอห้วยแถลง
จังหวัดนครราชสีมา โทรศัพท์ 081-0681003

วุฒิการศึกษา
พ.ศ. 2535 ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) วิชาเอกภาษาอังกฤษ
วิทยาลัยครูนครราชสีมา

ประวัติการทำงาน
พ.ศ. 2537 อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านห้วยแคน
พ.ศ. 2556 ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองม่วงหวาน

สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านหนองม่วงหวาน ตำบลจิ้ว อำเภอห้วยแถลง
จังหวัดนครราชสีมา

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองม่วงหวาน